

02/15

SOCIALRÅDGIVEREN

Efter stress

**Tilbage på job,
men hvordan?**

**Nye og lavere
sagstal fra DS**

Det Danmark, vi kender

**Minister trækker
voksenreform efter kritik**

Pisken er ikke den rette medicin

Lavere ydelser hjælper ikke indvandrere og flygtninge i arbejde, viser ny forskning af ph.d. Anna Diop-Christensen

Hvorfor hjælper lavere ydelser ikke?

I Danmark bliver der stillet mange krav til ledige om jobsøgning, møder og deltagelse i aktivering. Så der er allerede værktøjer til at få dem - både danskere og indvandrere, der kunne have ondt i viljen - ud på arbejdsmarkedet. Mange af dem, der hænger fast i kontanthjælpssystemet, har andre problemer end ledighed. Derfor er pisken ikke den rette medicin til dem.

Hvis ikke økonomi betyder noget, hvad er så årsag til høj arbejdsløshed blandt indvandrere?

Det danske arbejdsmarked er højt specialiseret, og der bliver stillet krav om dansk kundskaber. Det gør det vanskeligt for mange indvandrere at komme i job. I mange af de andre europæiske lande tales der internationalt udbredte sprog, og særligt i de sydeuropæiske lande er der mange lavtlønsjobs, hvilket alt andet lige gør det lettere for deres immigrantbefolkninger at finde et arbejde. Og så har Danmark modtaget relativt mange flygtninge og asylansøgere, som typisk er vanskeligere at integrere end indvandrere, der kommer med det formål at arbejde.

Du har undersøgt arbejdsløsheden på tværs i Europa. Er det noget land, der skiller sig positivt ud?

Generelt viser min forskning, at indvandrere finder et job hurtigere, hvis der er et stort udbud af lavtlønsjobs.

Herhjemme har man jo fx også forsøgt sig med 300-timers reglen. Men du siger, at den kun virkede på systemet. Hvordan?

Mine analyser peger på, at reglerne betød et øget pres på mange socialrådgivere. Mange var imod denne type værktøj, men de var alligevel tvunget til at implementere det. Så der kom en omprioritering af ressourcer i mange kommuner - fra at være en ofte lidt opgivet og overset gruppe, kom der et fornyet fokus på de omfattede kontanthjælpsmodtagere. Så de fik ekstra hjælp til at finde arbejde, men der skete også en oprydning, for mange blev flyttet et andet sted hen i systemet.

Politisk er de lavere ydelser jo en konstant diskussion i Danmark. Med din viden, hvad vil du så råde politikerne til?

Vil vi gå den tyske vej, som mange danske politikere ønsker? De har foretaget vidtrækkende arbejdsmarkedsreformer, der blandt andet har øget både de økonomiske incitamentter til at tage et arbejde og fleksibiliteten på arbejdsmarkedet. Men prisen er sandsynligvis en markant øget ulighed og et a- og et b-hold på arbejdsmarkedet, som det er sket i Tyskland. Eller vil vi forsøge at opkvalificere de ledige, så deres arbejdskraft bliver deres højere lønninger værd?

Anna Diop-Christensen, ph.d. med afhandlingen: "The Effect of Welfare and Labour Market Institutions on the Labour Market Outcomes of Immigrants in Europe"

“Jeg tror ikke, at man kan sidde med meget mere end 20 til 30 sager, som DS anbefaler nu. Ikke hvis man skal kunne nå det - og overholde lovens krav.

Leder af familieafdelingen i Halsnæs Kommune, socialrådgiver Steen Bager.

12

Efter stress

Efter et stressforløb har Anne-Marie Wulf i dag et arbejdsliv, hvor hun selv kan skrue op og ned for tempoet.

14

Foto: Kristian Sønderstrup-Granquist

Mig og mit arbejde

I sin sparsomme fritid hjælper socialrådgiver Preben Engelbrekt sin mand med at drive et hotel i Cannes.

08

02 5 hurtige

04 Efterværn

DS: Udsatte unge skal have ret til efterværn.

06 Kort Nyt

08 Mig og mit arbejde

Socialrådgiver Preben Engelbrecht er direktør for Børn, Unge og Sorg.

09 Juraspalten

Ingen ret til tabt arbejdsfortjeneste ved hjemmeundervisning.

10 Nye og lavere sagstal

DS har sænket de anbefalede sagstal på børneområdet.

12 I dialog om sagstal

Halsnæs Kommune bruger DS' vejledende sagstal for at sikre kvalitet.

13 Det Danmark, vi kender

Fire socialrådgivere fortæller om det Danmark, de kender.

14 Frihed og fleksibilitet

Anne-Marie Wulf er startet som selvstændig efter et stressforløb.

18 Bedre til at sige fra

Trap langsomt op, når du kommer tilbage efter stress.

20 Nyt syn på stress

Man skal genvinde sin identitet og sit selvværd.

21 Minister lytter til kritik

Socialministeren trækker forslag om voksenreform.

22 Kommentar

Hvornår giver psykiatriske lidelser behov for døgntilrettelæggelse?

31 Klumme fra praksis

Drop ikke motivationsarbejdet med de unge.

32 Leder

Socialrådgiveren

udgives af

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Telefon 7010 1099
ds@socialraadgiverne.dk
www.socialraadgiverne.dk

Ansvarshavende redaktør

Majbrit Berlau
mbb@socialraadgiverne.dk
Redaktør
Susan Paulsen
sp@socialraadgiverne.dk

Journalister

Jesper Nørby
jn@socialraadgiverne.dk
Kommunikationsmedarbejder
Martin Hans Skouenborg
mhs@socialraadgiverne.dk
Birgit Barfoed
bb@socialraadgiverne.dk

Annoncer

DG Media a/s
Studiestræde 5-7
1455 København K
Telefon 7027 1155
Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
Grafisk design
Salomet Grafik
Pernille Kleinert

Tryk

Datagraf
Årsabonnement
700 kr. inkl. moms
Løssalg
37 kr. pr. nummer plus
forsendelse

Socialrådgiveren udkommer

15 gange om året
Dette nummer udkommer
5. februar 2015.
Artikler og indlæg er ikke
nødvendigtvis udtryk for
organisationens holdning.
Kontrolleret oplag: 15.134
Trykt oplag: 15.472
ISSN 0109-6103

DS: Udsatte unge skal have ret til efterværn

Kommunerne sparer på efterværn til tidligere anbragte unge. Derfor bør efterværn være et retskrav, mener DS. Både politikere og forsker bakker op.

Den såkaldte **Tøndersag**, hvor den ældste datter Nadja i et interview med Politiken i begyndelsen af januar efterlyser omsorg, har rejst en debat om, hvorvidt kommunerne lever op til deres ansvar og tilbyder unge voksne efterværn. I dag bliver efterværn kun tildelt udsatte unge, som vurderes at have et særligt behov, men socialordførere fra både SF og Enhedslisten har meldt ud, at de vil gøre efterværnet til et retskrav.

Dansk Socialrådgiverforenings næstformand, Niels Christian Barkholt, mener, at det er oplagt med et retskrav om efterværn.

- Kommunerne tilbyder i alt for ringe grad efterværn til tidligere anbragte unge. Derfor skal de unge have ret til efterværn. Det er ikke ensbetydende med, at alle unge har behovet, og at alle skal have den samme indsats. Det skal socialfagligt give mening og skræddersyes ud fra en grundig dialog med den enkelte, siger Niels Christian Barkholt og uddyber:

- Efterværn er med til at sikre, at de unge bliver selvhjulpne og får kompetencer frem for at ende på offentlig forsørgelse. Derfor er det også bekymrende, at vores seneste undersøgelse om økonomi og faglighed viser, at 6 ud af 10 socialrådgivere mener, økonomiske hensyn overskygger deres faglige vurderinger.

DS: Efterværn er en god investering

Niels Christian Barkholt pointerer, at efterværn er en god, forebyggende og langsigtet investering.

- Selv velfungerende, ressourcestærke unge har brug for støtte, opbakning og omsorg, når de flytter hjemmefra. De har brug for nogle at tale med, de har brug for regulering og at få sikkerhed i deres valg. Vi ved, at langt de fleste unge, som har været anbragt, har

brug for en særlig indsats, der bygger bro fra en anbringelse til at få fodfæste i voksentilværelsen.

Der er da også forskning, der underbygger, at efterværn har en positiv effekt for de unge. SFI-forsker Jan Hyld Pejtersen forklarer:

- Dem, der får efterværn, klarer sig bedre med hensyn til uddannelse, de er i højere grad i beskæftigelse, og de kommer hurtigere i fuldtidsbeskæftigelse, end dem, der ikke får efterværn. Så alt tyder på, at efterværn er gavnligt for dem, der får det.

Forsker: Svageste unge lades i stikken

Alligevel er det kun godt en femtedel af de unge, som har været anbragt, der har fået bevilget efterværn.

- I forhold til potentialet er det en relativt lille gruppe, som får efterværn. Der er en tendens til, at de relativt ressourcestærke unge i højere grad selv skaffer sig efterværn, mens dem i den dårligere ende ikke er i stand til at stille krav om efterværn – eller bare ikke beder om det, eksempelvis fordi de er trætte af ”systemet”, siger Jan Hyld Pejtersen.

Han understreger, at hvis efterværnet skal fungere optimalt, skal det være et fleksibelt og individuelt tilpasset tilbud.

- Efterværn skal sikre en glidende overgang til voksenlivet, hvor den unge på sigt bliver uafhængig af støtte, men det skal ske gradvist, når den unge selv er klar til det og har det godt psykisk. Det kan betyde, at det tager længere tid at gøre sig uafhængig af systemet, men så er der til gengæld større chance for, at den unge også opnår de hårde kompetencer som job og uddannelse.

Ungeforsvaltninger for de 15-25-årige

Dansk Socialrådgiverforenings næstformand understreger, at ud over efter-

Det siger loven

§ 76. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp efter stk. 2-5 til unge i alderen fra 18 til 22 år, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til den unges behov for støtte, og hvis den unge er indforstået hermed. Hjælpen skal bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse og herunder have fokus på at understøtte den unges uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold, f.eks. anskaffelse af selvstændig bolig.

Kilde: Serviceloven

værn som et retskrav, er det vigtigt, at kommunerne tilbyder en helhedsorienteret, sammenhængende og kreativ indsats til udsatte unge voksne.

- Mange steder hænger indsatsen ikke sammen, fordi tiltag efter voksenparagrafferne og efterværnet efter børneparagrafferne ikke er koordinerede. Med kontanthjælpsreformen har kommunerne fået mulighed for at etablere ungeforvaltninger for de 15-25-årige, og den organisatoriske ændring kan være med til at sikre en sammenhængende indsats. Det er frivilligt for kommunerne at etablere ungeforvaltninger, men jeg mener, at det også bør være obligatorisk, lyder det fra Niels Christian Barkholt.

At der også er tale om organisatoriske udfordringer, når udsatte unge skal have efterværn, bekræfter Jan Hyld Pejtersen. Han er medforfatter til rapporten "Bedre overgange for udsatte unge", som er en midtvejsevaluering af efterværnsinitiativet "Vejen til uddannelse og beskæftigelse". Initiativet består af en samarbejdsmodel, der skal inddrage relevante professionelle og personer i de unges netværk i et fælles samarbejde om den unge.

- Når de unge bliver 18 år, går de fra børnesystemet til voksensystemet. Det giver nogle udfordringer i forhold til, hvem der har ansvaret for ungeindsatsen. Midtvejsevalueringen indikerer, at samarbejdsmodellen sikrer en bedre koordineret og mere målrettet ungeindsats, hvor man undgår, at de unge falder ned mellem to systemer.

Læs rapporten "Bedre overgange for udsatte unge" på www.sfi.dk

”Efterværn er med til at sikre, at de unge bliver selvhjulpne og får kompetencer frem for at ende på offentlig forsørgelse.

Niels Christian Barkholt,
Dansk Socialrådgiverforenings næstformand

21-årig vil gerne i plejefamilie

Den ældste datter i den såkaldte Tøndersag er i dag 21 år. Hun efterlyser i et interview med Politiken en efterværnsindsats, hvor hun kan komme i en plejefamilie:

”Den ydre forandring ville nok være, hvis jeg kunne komme i en plejefamilie, hvor jeg kunne hente noget af den tabte omsorg. Spise mad sammen en gang imellem, få et kram, blive nusset i håret og snakke om hverdagen. Jeg ved godt, at det lyder som noget, man giver børn på 7 år. Men en del af mig er stadig 7 år. Jeg er splittet i en masse små fragmenter og puslespilsbrikker. Nogle af brikkerne har nok aldrig været der, fordi de ikke blev lagt, da jeg var lille. Men jeg tror på, at man måske kan skabe en brik, der ligner den omsorg, jeg skulle have haft som lille. Det er mit håb, at jeg så kan få den hjælp og den omsorg, der skal til, for at jeg kan klare livet.”

Kilde: Politiken, 4. januar 2015

Læs hele interviewet "Jeg var meget opsat på, at jeg skulle have det til at lykkes. Det der med at dø" og tidligere artikler om den unge kvinde på Politiken.dk/2499595.

"Fattigdom, afsavn og coping" af Maja Müller, M. Azhar Hussain, Jørgen Elm Larsen, Henning Hansen, Finn Kenneth Hansen, Morten Ejrnæs, Hans Reitzels Forlag, 345 sider, 400 kroner.

Kan det betale sig? Sådan måler du social nytteværdi af Mette Lindgaard, Peter Thorgaard, Morten Wiene, Gyldendal Public, 162 sider, 250 kroner.

"Det sociale betydning for mennesker med sindslidelse" af Benny Lihme (red), Akademisk forlag (Egmont), 312 sider, 299 kroner.

FATTIGDOM I DANMARK

I de senere år har øget social ulighed, nedsatte offentlige ydelser og arbejdsløshed været genstand for gavmild debat. Men der har været sparsom diskussion af, hvad fattigdom reelt er, og hvordan den påvirker de fattigdomsramtes situation og livsforløb. Bogen giver detaljerede perspektiver på problemstillingerne ud fra teoretiske, kvantitative og kvalitative studier af området - og et overblik.

INVESTERING I DET SOCIALE

Hvad er effekten af de penge, samfundet bruger på det sociale område? Kunne andre initiativer skabe større nytteværdi? I Danmark er socialområdet præget af manglende kendskab til, hvad der virker. Bogen serverer med afsæt i en SROI-metode (Social Return on Investment) opskriften på, hvordan man komponerer en nytteværdianalyse.

DET SOCIALES BETYDNING

Recovery har vist, at sociale og relationelle forhold kan være centrale for bedre livskvalitet for psykiatriske patienter. Her giver fagfolk - flere er socialrådgivere - deres bud på den betydning, socialt arbejde har for sindslidende. Bogen sætter også psykisk lidelse i et samfundsperspektiv og ser på, hvordan fx økonomi, religion og new public management spiller ind.

Fremtidens velfærd

Et nyt nummer af magasinet "Fremfærd" kaster fra forskellige vinkler lys over kommunernes kerneopgave - at skabe velfærd for borgerne. Forskere og konsulenter sætter begrebet i perspektiv, mens kommunale praktikere fortæller, hvordan de på hver deres område arbejder med at udvikle kerneopgaven i hverdagen.

Fremfærd udgives i fællesskab af KL og KTO (som DS er en del af), der via samarbejdet Fremfærd sætter udviklingen af fremtidens kommunale velfærd til debat.

Læs det på fremfaerd.dk.

Juridisk kandidatuddannelse

Københavns Universitet udbyder 'Samfundsvidenskabelig kandidatuddannelse', som er en juridisk overbygning målrettet blandt andre socialrådgivere, der kan kvalificere eller specialisere sig i forhold til de juridiske aspekter af arbejdet som socialrådgiver. En samfundsvidenskabelig kandidat kan søge videre på den tre-årige ph.d.-uddannelse.

Uddannelsen har første optag per september 2015.

Læs mere på studier.ku.dk/kandidat/samfundsvidenskabelig-kandidatuddannelse-jura/

Svært at skaffe socialrådgivere i Nordjylland

Ledigheden blandt socialrådgivere er på sit laveste i flere år. Godt nyt, men udviklingen betyder, at især nordjyske kommuner har svært ved at tiltrække kvalificerede ansøgere på børneområdet. Blandt andet kan de store afstande til større byer være en udfordring. Flere nordjyske kommuner oplever at få ansøgninger fra folk uden en socialrådgiveruddannelse, for eksempel lærere og pædagoger. Mange kommuner oplever et højt arbejdspress. Det giver udfordringer i forhold til at ansætte dimittender, da nyuddannede socialrådgivere ofte naturligt har brug for tid til at forene teori og praksis, forklarer forebyggelseschef i Jammerbugt kommune, Susanne Berke. Flere nordjyske kommuner har dog gode erfaringer med at ansætte nyuddannede, som via studiejobs har kendskab til arbejdet. Blandt andet Thisted Kommune, som også har en mentorordning for nyuddannede.

DANMARK KORT

Horsens

Familieplejen udsendte før jul et nødråb på grund af mangel på plejefamilier til især teenagere. Og plejefamilier melder sig nu i stor stil.

Aalborg

Mødrehjælpen tilbyder nu i samarbejde med Sundhedsstyrelsen anonym abortrådgivning til gravide og par. Den varetages af to socialrådgivere.

Slagelse

45 procent af de flygtninge, der kom til Slagelse fra 2009 til 2013, kan forsørge sig selv et år efter. Landsgennemsnittet er 23 procent.

Skanderborg

I en ny rådgivning kan man komme ind fra gaden og få hjælp til alt fra NemID til rådgivning om sociale eller psykiske problemer.

Gribskov

Hackerne angreb Gribskøvs it-system og krævede løsepenge for at åbne filer, som de havde låst. Andre kommuner har oplevet det samme.

Esbjerg

Som den eneste af landets store kommuner har Esbjerg under 11 fraværsdage om året per kommunal medarbejder. Landsgennemsnittet er på 12,4 dage.

Fyn

På Fyn kan voksne autister blive uddannet i at varetage et job i en dagligvarebutik. Og når uddannelsen er færdig, står Fakta klar med et job.

Bornholm

En flok mentorer skal være med til at støtte unge mødre - og unge familier - så de får succes med både børn, uddannelse og job.

NU HAR ARBEJDSGIVER ANSVAR FOR TRUSLER UDEN FOR ARBEJDSSTIDEN

1. februar trådte en lov i kraft, som skærper arbejdsgiverens ansvar for at beskytte ansatte mod vold og trusler, der er relateret til arbejdet.

Loven forpligter arbejdsgiverne til at lave retningslinjer for, hvordan vold og trusler skal håndteres uden for arbejdstiden, og til at følge op på chikanen. For eksempel ved at hjælpe med politianmeldelse eller krisehjælp.

Samtidig omfatter den de trusler og den chikane, der finder sted på internettet.

Dansk Socialrådgiverforening har været med til at pege på, at netop chikane og krænkelser på internettet er et stigende problem, som loven burde tage hånd om.

- Vi er rigtig glade for, at politikerne har handlet på vores advarsler. DS er allerede i gang med at klæde tillidsfolkene på til opgaven med at udvikle procedurer for, hvad man skal gøre, når medarbejdere udsættes for digital chikane, siger Majbrit Berlau.

"Jeg er helt enig med Svend Brinkmann. Hvis man har læst bogen ved man også at han ikke er imod al forandring, men kritiserer forandring for forandrings skyld. En pointe mange har overset."

- Socialrådgiver Nanna Niemeyer på facebook.com/dansksocialraadgiverforening om den nye bog "Stå fast - et opgør med udviklingstvungen."

DS I PRESSEN

"Med modeller som Skandia-modellen, så kan man vise, at all-round er forebyggelse en rigtig god investering. Den kan lave den overordnede bevisførelse.

Majbrit Berlau, formand, Dansk Socialrådgiverforening, 26. januar i Ugebrevet A4 om den nye regnemodel, som kan bruges til at beregne det økonomiske potentiale i at sætte ind over for udsatte borgere.

Læs hele artiklen på www.ugebreveta4.dk

DET SKREV VI FOR 20 ÅR SIDEN

I Socialrådgiveren 2-1995: Uden på nogen måde at nedvurdere kvaliteten af eller problemerne omkring det arbejde, som kolleger udfører i alle mulige andre afdelinger, så er arbejdet inden for vores speciale generelt af en så fagligt og menneskeligt belastende karakter, at det under de givne, barske vilkår vil være rigtigere ikke at kaste nyuddannede ud i det, skrev socialrådgiver Marie Brunsgaard om nyuddannede socialrådgiveres praksischock i kommunernes børne-/familieafdelinger.

Antallet af socialrådgivere i kommunerne er steget med cirka

24

procent i perioden 2009-2014.

"Det er vigtigt for mig at bevare den direkte føling med de unge, og jeg føler mig utrolig privilegeret over fortsat at kunne være med til at gøre en forskel i de unges liv.

I 2000 søsatte socialrådgiver og cand.scient. soc. Preben Engelbrekt Børn, Unge og & Sorg, som tilbyder gratis rådgivning til børn og unge med døde eller alvorligt syge forældre eller søskende. Som direktør for organisationen går en stor del af hans arbejde ud på at skaffe økonomiske midler, men socialrådgiverkompetencerne er stadig med.

Som direktør for Børn, Unge & Sorg håndterer jeg først og fremmest ledelsesdelen. Men jeg udøver samtidig psykoterapi, som jeg er kvalificeret til via en terapeutisk efteruddannelse. Jeg varetager en sorggruppe for unge med kompliceret sorg og en gruppe for teen-

agere med døende forældre, mens jeg også superviserer nogle af vores mange dygtige frivillige, der alle selv har mistet en forælder. Det er måske lidt utraditionelt i forhold til typisk direktørarbejde, men det er vigtigt for mig at bevare den direkte føling med de unge, og jeg føler mig utrolig privilegeret over fortsat at kunne være med til at gøre en forskel i de unges liv.

En af mine vigtigste opgaver lige nu er af politisk karakter og handler om at kæmpe for, at vi som samfund får lavet en lovgivning på området for børn og unge som pårørende til

alvorligt syge forældre. I dag ligger fokus i højere grad på børn og unge, som har mistet, mens pårørende-gruppen er ret overset. Ser man på vores nabolande, Sverige, Norge og Finland, har de en decideret lovgivning på området, som placerer ansvaret hos de sundhedsprofessionelle. En tilsvarende lovgivning ville gøre os i stand til at lave et langt bedre stykke forebyggende arbejde for børn og unge som pårørende.

Jeg har en drøm om i fremtiden at udvide Børn, Unge & Sorg til et Nationalt Sorgcenter, som også skal henvende sig til voksne. Nogle voksne

udvikler lige som børn og unge en kompliceret sorg og har derfor brug for specialiseret hjælp.

- Jeg arbejder rigtig meget, og min sparsomme fritid bliver nok brugt lidt alternativt. Jeg hjælper nemlig min mand med at drive et hotel i Cannes, hvor jeg bruger nogle helt andre sider af mig selv, end jeg er vant til. Det er lige fra indretning af værelser til servicering af gæster. Jeg har dog også en finger med på markedsføringsområdet. Generelt er jeg nok sådan en, der godt kan lide at have kontakt med alle hjørner af det, jeg foretager mig. **S**

Ingen ret til tabt arbejdsfortjeneste ved hjemmeundervisning

Spørgsmålet om hvorvidt forældre til handicappede børn og unge har ret til tabt arbejdsfortjeneste efter Servicelovens § 42 i forbindelse med hjemmeundervisning har været en tilbagevendende problemstilling. Særligt i situationer, hvor forældrene også ydes tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med hjemmetræning efter Servicelovens § 32.

Spørgsmålet har konkret drejet sig om, hvorvidt der er hjemmel i Servicelovens § 32 til at kompensere for tabt arbejdsfortjeneste, når forældrene påtager sig såvel hjemmetrænings- som hjemmeundervisningsopgaven af barnet eller den unge.

Servicelovens § 32, stk. 6-8, åbner mulighed for at kompensere forældre til handicappede børn og unge for tabt arbejdsfortjeneste i de tilfælde, hvor forældrene ønsker at hjemmetræne deres barn. For at opnå godkendelse til at hjemmetræne barnet, er det en betingelse, at barnet er godkendt til optagelse i særligt dagtilbud, at forældrenes træning imødekommer barnets eller den unges behov, at forældrene er i stand til at påtage sig træningsopgaven, og at træningen sker efter dokumenterbare metoder.

Højesteret afsagde den 19. august 2014 dom i en sag, hvor der blev taget stilling til ovennævnte problemstilling, og slog fast, at der ikke er hjemmel i Serviceloven til at kompensere for tabt arbejdsfortjeneste for den hjemmeundervisning, som forældrene forestår.

Højesteret fandt således ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens skøn, hvorefter kommunen alene ville yde dækning af tabt arbejdsfortjeneste svarende til 14 timer om ugen, hvilket var det antal timer, som barnet blev hjemmetrænet. Højesteret lagde vægt på, at kommunens afgørelse tog udgangspunkt i normtallet for indskoling, og på at kommunen var fremkommet med et konkret specialeskoletilbud til barnet.

Ankestyrelsen fulgte i principafgørelse 69-14, offentliggjort den 26. november 2014, op på højesteretsdommen. Principafgørelsen omhandler to sager om compensation af tabt arbejdsfortjeneste i sager, hvor forældrene både varetager hjemmetræning og hjemmeundervisning af børn med handicap. I begge sager fandt Ankestyrelsen, at kommunernes afgørelser om ikke at ville kompensere for de timer, som børnene blev hjemmeundervist, var korrekte.

I begge sager fandt Ankestyrelsen det således korrekt, at kommunerne havde nedsat dækning af tabt arbejdsfortjeneste til 22 timer om ugen under henvisning til, at hjemmeundervisningen udgjorde 15 timer om ugen – og de 15 timer, skal der ikke kompenseres for.

Læs mere om Ankestyrelsens afgørelse 69-14 på www.retsinformation.dk

**JURASPALTEN SKRIVES
PÅ SKIFT AF JURISTERNE
KAREN ELMEGAARD,
JANNIE DYRING
IDAMARIE LETH SVENDSEN**

**Tekst Karen Elmegaard,
cand. jur. og lektor ved
socialrådgiveruddan-
nelserne, Metropol**

JURA

DS sætter vejledende sagstal på børneområdet ned

DS anbefaler færre børnesager pr. rådgiver. Fremover anbefaler DS, at en socialrådgiver kan have ansvar for mellem 25 og 35 børnesager. På børnehandicapområdet lyder det nye sagstal på 35-45 sager. Og som noget nyt er der lavet vejledende sagstal for specialiserede funktioner.

For første gang, siden Dansk Socialrådgiverforening indførte vejledende sagstal tilbage i 2007, sættes sagstallene på børneområdet ned. Fremover anbefaler Dansk Socialrådgiverforening, at en socialrådgiver kan have ansvar for mellem 25 og 35 børnesager - hvor det før var 30-45 sager. På børnehandicapområdet lyder det nye sagstal på 35-45 sager og afløser et tal, som før lød på 40-55 børnehandicapsager (se box herunder). Og som noget helt nyt er der lavet vejledende sagstal for specialiserede funktioner (se box side 11). Det er en enig hovedbestyrelse, som har besluttet, at det er nødvendigt at sætte de vejledende sagstal ned og differentiere dem. Det sker på baggrund af to undersøgelser blandt medlemmerne på børn- og ungeområdet, hvor ledermedlemmer for første gang også er

blevet spurgt om deres bud på sagstal. Og ledernes svar peger i samme retning som de menige medlemmers: Der er behov for lavere sagstal, hvis kvaliteten i sagsbehandlingen skal sikres.

Lavere sagstal er en god investering

Dansk Socialrådgiverforenings næstformand, Niels Christian Barkholt, der er politisk ansvarlig for børneområdet, forklarer, hvorfor det er nødvendigt at sætte sagstallene ned.

- Komplexiteten i sagerne er steget, og det skyldes både flere krav i lovgivningen, men også kravet om it-understøttet sagsbehandling som eksempelvis DUBU. Derudover er der mange krav om dokumentation, og beslutningsgangene ude i kommunerne kan også være ret tidskrævende. Samlet set betyder det, at en børnesag i dag stiller flere og helt andre krav til socialrådgiverne end for bare fem år siden. Derfor har vi besluttet at sætte sagstallene på børneområdet ned.

Niels Christian Barkholt pointerer, at de nye sagstal også sender et vigtigt signal om, at høje sagstal ikke kan betale sig - hverken menneskeligt eller økonomisk.

- Hvis socialrådgiverne har mere tid til de enkelte sager, er det med til at sikre en håndholdt indsats og skabe mere kvalitet. Jo færre sager, jo tættere opfølgning i de enkelte sager. Det betyder, at man langt hurtigere kan justere indsatsen og stoppe indsatser, som ikke længere har nogen effekt. Lige som det gerne skulle blive lettere at overholde de forskellige tidsfrister. Et lavere sagstal kan alt i alt være med til at sikre, at sagsarbejdet bliver mere effektivt. Desuden kan et passende lavt sagstal også være en forudsætning for at sikre et godt arbejdsmiljø.

Han tilføjer, at der efterhånden er flere kommuner, der arbejder ud fra Sveriges-modellen, og at det er en helt anden måde at arbejde på, som kræver et endnu lavere sagstal.

Dialogværktøj - ikke facitliste

I materialet om de vejledende sagstal lægges der stor vægt på, at sagstallene

Overblik over DS' vejledende sagstal

Vejledende sagstal på børne-familieområdet i kommunerne

■ Cirka 25 - 35 børn med sociale problemer pr. socialrådgiver (før 30-45 sager)

Vejledende sagstal på børnehandicapområdet i kommunerne

■ Cirka 35 - 45 syge eller handicappede børn pr. socialrådgiver (før på 40-55)

Vejledende sagstal på voksenhandicapområdet i kommunerne

■ Cirka 70 - 85 borgere med handicap pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på voksenpsykiatriområdet i kommunerne

■ Cirka 55 - 70 borgere med psykisk sygdom pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på sygedagpengeområdet i kommunerne

■ Cirka 35 - 50 sygemeldte borgere pr. socialrådgiver

Vejledende sagstal på kontanthjælpsområdet i kommunerne

■ Cirka 40 - 55 ledige borgere pr. socialrådgiver

Læs mere om DS' vejledende sagstal på www.socialraadgiverne.dk/sagstal

ikke kan bruges som en facitliste, men skal omsættes i dialog mellem ledere og medarbejdere, så sagstallene matcher den enkelte arbejdsplads og de enkelte socialrådgivere. Sidstnævnte kan eksempelvis handle om, at medarbejderen er nyansat eller nyuddannet - og her anbefaler DS, at sagstallet bør være lavere i en periode på cirka seks måneder.

Socialrådgivernes næstformand opfordrer ledelsen til at gå ind i dialogen om sagstal.

- Det er vigtigt, at ledelsen på den enkelte arbejdsplads aktivt forholder sig til organisering og tilrettelæggelse af arbejdet og også har fokus på sagstal - i dialog med medarbejderne. Dialogen kan foregå mere uformelt i det daglige samt på personalemøder og teammøder. Det er også oplagt at have dialogen om sagstal i de mere formelle rammer i MED-systemet og arbejdsmiljøorganisationen.

Sagstal afhænger af organisering

Formanden for Ledersektionen i Dansk Socialrådgiverforening, Anders Fløjborg, bakker op om de nye sagstal, men understreger, at sagstallene er meget afhængige af organiseringen på den enkelte arbejdsplads.

- De vejledende sagstal er ikke en facitliste, men et godt ledelsesredskab, når der sker væsentlige ændringer enten i organiseringen eller tilrettelæggelsen af arbejdet. Så er det relevant at tage en dialog med medarbejderne om, hvad det betyder for den enkeltes sagstal. Det kan jo betyde at tallet skal stige, men det kan også betyde, at sagstallet skal falde, siger Anders Fløjborg.

Han tilføjer, at det er hensigtsmæssigt, at de nye sagstal er blevet mere differentierede. Han advarer dog imod, at man sammenligner de enkelte kommuners sagstal.

- Kommunerne organiserer arbejdet meget forskelligt, og derfor kan det være svært at sammenligne de enkelte kommuners sagstal. Det kan i en kommune være et foranstaltningsteam, som laver forebyggende indsatser, mens man i en anden kommune har et

foranstaltningsteam, der laver anbringelser - så vil der være meget stor forskel på, hvor mange sager det enkelte team kan have, pointerer formanden for Ledersektionen.

Tid til tillid

Socialrådgiver Helle Nøhr Korsholm, som er formand for børnefaggruppen Børn, Unge og Familier i Dansk Socialrådgiverforening, mener, at det er helt oplagt, at sagstallene revideres netop nu.

- Hvis vi vil noget andet end at være et ekspeditionskontor, så er det nødvendigt med et lavere sagstal. Hvis vi skal skabe kvalitet i sagsbehandlingen - og forandring i borgernes liv - så skal der være tid til at komme ud og opdyrke tillid til barnet eller den unge og forældrene. Det passer perfekt ind i de drøftelser, der foregår i landets kommuner og på politisk niveau, hvor der netop er stor fokus på kvalitet i sagsbehandlingen.

På nuværende tidspunkt er det kun sagstallene på børneområdet, der bliver revideret. Det skyldes, at det hidtil ikke været muligt at udvikle nye sagstal på beskæftigelsesområdet, fordi de mange reformer skal falde mere på plads, før Dansk Socialrådgiverforening har et grundlag at arbejde ud fra. **S**

To nye undersøgelser om sagstal

Dansk Socialrådgiverforening har gennemført to nye undersøgelser af sagstal på børneområdet.

De kan downloades på www.socialraadgiverne.dk/sagstal. Se under "Undersøgelser".

Uddybning af de vejledende sagstal

VEJLEDEDE SAGSTAL PÅ BØRNE-FAMILIEOMRÅDET I KOMMUNERNE

Cirka 25-35 børn med sociale problemer pr. socialrådgiver

UDDYBNING:

Det vejledende sagstal betyder, at én fuldtidsansat socialrådgiver kan have ansvar for cirka 25-35 børn og unge. Der er tale om en blanding af enkle, komplekse og særligt komplicerede sager samt en blanding af sager, der indeholder rådgivning og vejledning, underretninger, risikovurdering, undersøgelser, foranstaltninger samt anbringelser.

- Hvis socialrådgiveren primært har sager om visitation, underretninger, risikovurderinger samt enkle rådgivnings- og vejledningssager anbefales 30-35 sager.
- Hvis socialrådgiveren primært har undersøgelsessager anbefales 15-20 sager.
- Hvis socialrådgiveren primært har foranstaltningssager anbefales 30-35 sager.
- Hvis socialrådgiveren primært har anbringelsessager anbefales højst 25 sager.

VEJLEDEDE SAGSTAL PÅ BØRNEHANDICAPOMRÅDET I KOMMUNERNE

Cirka 35-45 syge eller handicappede børn pr. socialrådgiver

UDDYBNING:

Det vejledende sagstal betyder, at én fuldtidsansat socialrådgiver kan have ansvar for cirka 35-45 syge eller handicappede børn og unge. Der er tale om en blanding af enkle, komplekse og særligt komplicerede sager. For eksempel børn og unge med neurologiske lidelser, dobbelt diagnoser eller psykosociale problemstillinger i familien.

Læs mere om DS' vejledende sagstal på www.socialraadgiverne.dk/sagstal

Tæt dialog om sagstal skal sikre kvalitet i børnesager

Halsnæs Kommune bruger DS' vejledende sagstal som et dialogværktøj i bestræbelserne på at sikre kvalitet i børnesagerne. Det gælder både i dialogen med medarbejderne, direktionen og det politiske system.

Familiechef Jan Dehn anbefaler DS' vejledende sagstal som dialogredskab

En række kommuner bruger Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal som pejlemærke, når de fastsætter socialrådgivernes sagstal. En af kommunerne er Halsnæs Kommune, som tilbage i 2013 besluttede at opnormere familieafdelingen med otte socialrådgivere - for at komme fra kaos til faglig superliga.

Baggrunden for opnormeringen var en undersøgelse, som viste, at der i 20 tilfældigt udvalgte sager var fejl i de 19. Det var familiechef Jan Dehn, som tog initiativ til undersøgelsen og som bad Ankestyrelsens og Socialstyrelsens Task Force om at udføre analysen. Dengang sagde han følgende til Socialrådgiveren:

”På den ene side har vi tøvet lidt med at bruge de vejledende sagstal, for om sagtallet skal være y eller x, gør det ikke i sig selv. På den anden side har jeg undervejs i overvejelserne ikke fundet et

alternativt redskab til at være i dialog med det politiske system, direktionen og medarbejderne om arbejdspresset”.

25 sager pr. rådgiver

Og hvad tænker man så om, at Dansk Socialrådgiverforening nu anbefaler færre børnesager pr. rådgiver - mellem 25 og 35 børnesager, hvor det før lå på 30-45 børnesager? Leder af familieafdelingen, socialrådgiver Steen Bager, er ikke i tvivl.

- Det er den eneste vej at gå. Jeg tror ikke, at man kan sidde med meget mere end 20 til 30 sager, som DS anbefaler nu. Ikke hvis man skal kunne nå det - og overholde lovens krav. Selv med det reviderede og nedsatte sagstal, kan det være svært at nå.

Han oplyser, at alle socialrådgivere i familieafdelingen pt. har 25 sager i snit, men at modtagerteamet er udfordret af, at antallet af underretninger er steget eksplosivt med næsten 300 procent. Fra 352 underretninger i 2013 til 852 underretninger i 2014.

- Det lægger stort pres på de to visitatorer, vi har i modtagelsesteamet, så vi skal i dialog med det politiske niveau om den store stigning.

Det kunne være interessant, hvis vi fik drøftet hvor mange underretninger en sagsbehandler i et visitatorteam kan håndtere årligt. Man skal heller ikke glemme, at der udover underretningerne er et stort antal henvendelser, som vi p.t. ikke registrerer, da der ikke er tale om henvendelser som munder ud i et underretningsmøde.

Steen Bager fortæller, at dialogen om sagstal med medarbejderne primært foregår på et ugentligt personalemøde, hvor alle tre teams er samlet.

- Vores hovedtese er, at de eneste, der kan hjælpe ledelsen med at træffe fornuftige beslutninger, det er medarbejderne. Og det tager medarbejderne på sig. De er ikke bange for at sige, at

nu går det for stærkt - skru lige tempoet ned.

Fornuftigt med lavere sagstal

Tillidsrepræsentant-suppleant Mette Svendsen mener også, at det giver god mening, at Dansk Socialrådgiverforening har valgt at sætte det vejledende sagstal ned.

- For os som ansatte er det en fordel med det store fokus på sagstal fra ledelsens side. Jeg sidder i modtagerteamet, hvor det er svært at sætte præcist sagstal på, men i foranstaltningsteamet, hvor de har 25 sager, er der stadig rigeligt at se til. Så det er både fornuftigt og nødvendigt for kvaliteten i arbejdet, at Dansk Socialrådgiverforening nu melder et lavere sagstal ud, siger Mette Svendsen.

Hun tilføjer, at det opleves som en stor lettelse, at der er en visitation, der tager underretningerne og de fleste afklaringssager.

Som familiechef har Jan Dehn stadig et stort fokus på sagstal og på, om de forskellige tidsfrister i sagsbehandlingen overholdes.

- Vi har en løbende dialog om sagstal. Ved udgangen af 2015 forventes det, at vi er færdige med oprydningen i sagsefterslæbet - og også har sikret den nødvendige kompetenceudvikling blandt medarbejderne. Og derfor er planen pt., at der skal afvikles 3,5 årsværk.

- Det er en drøftelse, vi skal have i byrådet. Det bør indgå i et byråds drøftelse, hvad man forventer, at medarbejderne kan håndtere, siger Jan Dehn, der fra 1. februar har valgt at tage en ny udfordring op som direktør i Lejre Kommune med særligt ansvar for børn og unge.

I løbet af foråret modtager familieafdelingen en statusrapport fra Ankestyrelsens Taskforce. **S**

Læs tidligere artikel om Halsnæs Kommune i Socialrådgiveren 14/2013 på socialraadgiverne.dk

Hvordan er det Danmark, vi kender?

Statsminister Helle Thorning-Schmidt (S) afsluttede sin nytårstale med at opfordre til, at "vi skal passe på det Danmark, vi kender". Vi har bedt en række socialrådgivere give deres bud på, hvordan det Danmark ser ud.

Johanne Juul Dagens

**Socialrådgiver/
Case Manager og
tillidsrepræsentant,
Odense Kommunes
Center for Familier
og Unge**

I **DET DANMARK, JEG KENDER**, er vi udfordret på balancen mellem sammenhold og velfærd og at finde de besparelser, der skal til. Besparelserne rammer hårdt på børneområdet, som jeg sidder med - men det er jo en generel tendens.

Danmark er presset på økonomien. Der kan komme noget grimt op i folk, når de er pressede, så vi skal passe på de gode, danske værdier. Danskhed er ikke bare Dannebrog, frikadeller, og smørrebrød. Danskhed er også, at vi er gode til at passe på hinanden.

De økonomiske udfordringer har gjort det helt legalt at stille krav om, at dem, der kan, de skal, så dem, der ikke kan, kan få. Det støtter jeg til fulde. Det er vigtigt, at vi alle er med til at give den hjælp, som vi administrerer ude i kommunerne.

Anne Haarløv

**Arbejdsmarkedschef i
Roskilde Kommune**

DET DANMARK, JEG KENDER, er bestemt værd at passe godt på - og nogle dele kunne have godt af lidt mere medvind. For eksempel synes jeg, at vi skal skrue op for ambitionen om, at der også skal være arbejdspladser til dem, der ikke performer 100 procent. Jeg synes, at det giver super god mening at møde flygtninge, der kommer til landet, med et arbejde eller en meget lang praktik.

I Danmark skal vi stille krav til borgerne, men vi skal også kræve, at erhvervslivet stiller arbejdspladserne til rådighed. I jobcentrene skal vi fortsætte vores arbejde med de socialøkonomiske virksomheder, vi er i fuld gang med at få op at stå, og nytteindsats til kontanthjælpsmodtagere. Men vi har brug for erhvervslivet, hvis indsatsen skal lykkes.

Henrik Appel

**Landsleder for TUBA
(Terapi og rådgivning
for Unge, som er Børn af
Alkoholmisbrugere)**

DET DANMARK, JEG KENDER, er et Danmark, der ikke er bange. Et Danmark, hvor vi ikke er bange for at blande os. Ikke er bange for at åbne døren for det barn, der mistrives lige inde ved siden af, for at spørge det barn "hvordan har du det", og hvor vi tør at høre svaret - og handle på det, hvis det kræves. For barnets bedste.

Det Danmark, jeg kender, tør forandringen - som individ og som samfund. Det er et Danmark, der tør tage behandlingsgarantien til børn af misbrugere alvorligt og vedtage den.

Jeg er stolt over det Danmark, jeg kender. Selv i denne tid, hvor der skal skæres overalt, er der i kommunernes budgetter fundet plads til, at der i løbet af de seneste to år er blevet åbnet syv nye TUBA-behandlingssteder til børn af misbrugere.

Lars Uggerhøj

**Professor ved Institut
for Sociologi og Socialt
Arbejde på Aalborg
Universitet**

Kimen til **DET DANMARK, JEG KENDER**, er lagt i en anden tid. Jeg vil helle tale om det Danmark, jeg ønsker - et Danmark, hvor vi ikke ser sociale problemer som noget, der udelukkende skal løses ved at støtte den enkelte.

En stor gruppe danske børn lever i dag i

fattigdom, og indtil vi som samfund vedkender os problemet og tager fattigdomsgrænsen alvorligt, bliver det den enkelte, der må tage konsekvensen af det. Samme tendens ser vi hos de voksne. Politikerne bliver ved med at forhandle om en løsning på dagpengeproblematik-

ken. Indtil de finder den, er det et problem for den enkelt borger.

Hvis vi ser alt som den enkeltes ansvar, er samfundet ansvarsløst. Det er med til at øge de problemer, som den enkelte socialrådgiver skal arbejde med.

Efter stress?

“ Jeg får det meget dårligt. Jeg er sikker på, at mit hjerte holder op med at slå. Jeg kommer på sygehuset med ambulance. Min krop er overbelastet.

Stressen var ved at blæse socialrådgiver Anne-Marie Wulf omkuld, men i dag har hun fået et arbejdsliv, hvor hun selv kan skrue op og ned for tempoet. Hver tredje socialrådgiver føler sig stresset. Hvis kurven skal knækkes, kræver det et nyt syn på stress, der ikke kun handler om arbejdsmængde, pointerer ekspert. For stress rammer også selvværdet. »

”Nu kan jeg selv skrue op og ned for tempoet

Frihed og fleksibilitet er blevet et mantra for socialrådgiver Anne-Marie Wulf. Efter et stressforløb, som førte til afskedigelse, er hun startet som selvstændig.

Da socialrådgiver og familierapeut Anne-Marie Wulf i 2008 får tilbudt et job som mellemløber i Børne og Familieafdelingen i en kommune på Vestegnen, føler hun sig godt rustet. Hun har tidligere arbejdet med faglig ledelse og assisteret med personaleledelse.

- Jeg tænker, ”det kan jeg godt klare”. Resten kan jeg lære, siger hun.

Hun får kontor på samme gang som hendes nærmeste leder og direktøren for området. Der kommer kort ef-

ter en ny direktør, der skal prøve nogle ting af.

- Jeg får skabt en god kernegruppe med ledere fra de andre afdelinger. Det kan være nogle heftige sager, vi skal håndtere. Blandt andet etniske piger, der bliver truet og skal flyttes i sikkerhed, siger hun.

Men stemningen på arbejdspladsen ændrer sig før sommerferien.

- Jeg har alt for mange opgaver. Vi beder om en opnormering. Ansatte går ned med stress.

Anne-Marie Wulf tager på sommer-

ferie, og hun har det fint i ferien. Men på den første arbejdsdag må hun gå hjem med høj feber.

- Jeg forbinder det ikke med stress. Tiden går. Der er lange udsigter til, at der reelt sker en opnormering.

Hun får det dårligere fysisk.

- Jeg får søvnproblemer og hjertebanken. Jeg frygter, at jeg vil kollapse midt i et møde. Jeg kan ikke koncentrere mig om at læse breve.

Hun tager ikke signalerne alvorligt, og en fredag går hun i seng efter en hård arbejdsdag.

- Jeg får det meget dårligt. Jeg er sikker på, at mit hjerte holder op med at slå. Jeg kommer på sygehuset med ambulance. Min krop er overbelastet af stress.

Angst og katastrofetanker

Hun bliver sygemeldt i 14 dage. Sovemedicin hjælper hende med at sove bedre. Der går 10 dage. En ny souschef er på vej. Hun har været ude hos nogle venner.

- Jeg beder min mand om at køre mig på den psykiatriske skadestue. Jeg er bange for at være alene. Jeg kan ikke tåle, at nogen rører ved mig. Jeg får katastrofetanker, hvor jeg blandt andet tænker på at skære halsen over på vores hund, og gøre andre i min familie fortræd.

Hendes arbejdsplads har ingen erfaringer, de kan trække på, når det kommer til stress.

- Min leder ringer til mig, og fortæller mig, at den nye souschef er så god, og at hun nok skal klare det hele.

Samtalen og indholdet af den og de efterfølgende oprøgninger bliver ikke noteret ned.

- Jeg lukker mest muligt ned for kontakten til min arbejdsplads. Træner lidt. Strikker meget. Det er god terapi. Ser alle afsnit af tv-serien "Venner".

Der går et år, før Anne-Marie Wulf igen kan nærme sig arbejdspladsen.

- Jeg får hjertebanken på motorvejen, når jeg kommer i nærheden.

Hun taler med sin leder.

- Vi bliver enige om, at jeg skal begynde igen med ti timer om ugen. Der er ingen praktiske erfaringer med at starte en ansat op efter stress. Arbejdspladsen er lost. Jeg er lost, men tæn-

ker, at jeg vil følge lægens anbefaling.

"Ikke robust nok"

Inden hun når at starte i sit job, bliver hun indkaldt til en tjenestetlig samtale, hvor en konsulent fra Dansk Socialrådgiverforening, en fra HR og den nærmeste leder er til stede.

- Det er deltageren fra HR, der styrer hele samtalen. De tror ikke, at jeg er robust nok til jobbet. Jeg har været åben om min angst, men jeg siger, at jeg ikke er noget psykisk svagt menneske. Jeg er skuffet over min leder.

Efter mødet siger konsulenten fra Dansk Socialrådgiverforening, at der ikke er noget at gøre. Arbejdspladsen har sat sig for, at Anne-Marie Wulf skal afskediges.

- Det er jeg ok med. Jeg vil ikke være der mere. Nu handler det om at få så god en aftrædelsesordning som muligt. Jeg har det skidt med, at jeg ikke fik lejlighed til at sige farvel til de an-

at holde fri, når kroppen og psyken skal have en pause.

- Men i den tid jeg har været selvstændig, har jeg kun haft tre "omsorgsdage", hvor jeg har strikket og drukket te. Men det er vigtigt for mig at vide, at jeg har mulighed for at skrue op eller ned for tempoet.

Nu har hun så meget at lave, at hun har ansat en konsulent i sit firma. Og siden marts 2014 har hun været formand for Dansk Socialrådgiverforenings sektion for selvstændige.

Stress er individuelt

For Anne-Marie Wulf er nøgleordene frihed og fleksibilitet.

- De ord har hjulpet mig og fungeret som et mantra. Jeg har det godt, og jeg engagerer mig i mit arbejde, som jeg gjorde før, jeg blev syg. Der er ikke noget arbejde, der er så vigtigt, at man skal blive så syg af det, som jeg gjorde, understreger hun.

"Der er ikke noget arbejde, der er så vigtigt, at man skal blive så syg af det, som jeg gjorde."

Anne-Marie Wulf, socialrådgiver

satte. De får jo kun historien set fra ledelsens side.

Efter fyringen står hun i 2009 og tager sit liv op til overvejelse.

- Jeg ved, at jeg kan noget, men tvivlen sidder stadig i mig.

Hun begynder i et vikarbureau som sagsbehandler, hvor hun laver paragraf 50-undersøgelser.

- Jeg fortæller ikke min sygehistorie. Jeg bliver taget godt imod.

I oktober 2009 starter hun sit eget firma, imens hun arbejder i vikariatet.

- I mit firma laver jeg supervision og familiebehandling, og i slutningen af 2010 har jeg opbygget en god bund af kunder, så jeg skruer ned for vikarjobbene, siger hun.

I hendes eget firma er der plads til

Hun mener, at det er vigtigt, at arbejdspladserne har en stresspolitik, der kan udmønte sig i praksis med klare procedurebeskrivelser.

- Et stressforløb og behandling af samme er individuelt, og derfor skal den sygemeldte også have lov til at afprøve forskellige tilbud. For nogen hjælper det at gå til psykolog, andre har måske brug for noget andet. Derfor skulle der være et klippekort på ti timer, der kunne bruges på alle former for behandling, siger hun.

I lang tid ville hun gerne tilbage på den arbejdsplads, hvor hun blev syg.

- De skulle have passet bedre på mig, så var jeg måske kommet tilbage, siger Anne-Marie Wulf. **S**

"Jeg er blevet bedre til at sige fra

Socialrådgiver blev syg med stress. Hun får bevilget konsultationer hos en psykolog og vender tilbage på jobbet efter fire uger. Hendes ønske om en deltidssygemelding bliver afvist.

Pia begynder i jobbet i handicapgruppen i familieafsnittet i en kommune i april 2014. Hendes sagsstamme er præget af mange sagsbehandlerskift og sygemeldinger.

- Der er mange opgaver, som har ligget og ventet længe på at blive løst. Frister på ansøgninger er ofte overskredet. Indstillinger til skoletilbud med mere er blevet forskinket, siger hun.

Hurtigt bliver Pia den, de andre søger råd hos.

Arbejdspresset begynder for alvor at blive for meget i august 2014, men selv om hun er arbejdsmiljørepræsentant, så ser hun ikke stress-signalerne. Arbejdet bliver mere frustrerende og mere uoverskueligt for Pia frem til hendes sygemelding.

- Kollegerne kan jo godt mærke, at jeg ikke er tip-top. Jeg er grådlabil og irriteret. To af mine kolleger tager fat i mig. Vi får nogle gode snakke, og de opfor-

Trap langsomt op

■ Der er erfaring for, at en god model for tilbagevenden efter stress er, at man begynder både med reduceret antal arbejdsdage og med reduceret daglig arbejdstid.

■ Først trapper du op på antal dage, du arbejder, og senere trapper du op til fuld daglig arbejdstid.

■ Det er hensigtsmæssigt at begynde med rutineprægede arbejdsopgaver og undgå opgaver, der kræver et stort overblik, koncentration, eneansvar og deadlines.

■ Nogle skal helst undgå borgerkontakt i opstarten, andre kan godt håndtere et overskueligt antal borgermøder.

Læs mere på www.socialraadgiverne.dk/stress

drer mig til at lade mig sygemelde.

Hun beder om en samtale med lederen for at drøfte, hvordan hun kan prioritere sine opgaver bedre.

- Min leder kan godt se, at jeg er presset og reagerer med forståelse. Jeg bliver sygemeldt i fire uger i oktober, og den første uge kan jeg ingenting derhjemme. Mit arbejde kører rundt i mit hoved, fortæller hun.

Arbejdspladsen bevilliger hende tre konsultationer hos en psykolog.

- Det er rart at få tørt hovedet, men det er ikke nok, så jeg får tre gange mere.

Pia får det bedre og bedre, og efter cirka fire ugers sygemelding føler hun sig klar til at begynde på arbejdet på deltid.

Deltid ikke muligt

Inden hun kommer tilbage efter sygemeldingen, har hun en samtale med sin leder, der handler om tilbagevenden til jobbet.

- Jeg spørger til muligheden for en deltidssygemelding med stigning i timer frem til juleferien. Det bliver afslået med en begrundelse om, at der ikke er ressourcer nok.

Men lederen er dog indforstået med, at Pia ikke kan være fuldt arbejdsdygtig fra dag ét. Lederen lover også at finde en vikar, som kan komme og hjælpe på handicapområdet i cirka 14 dage - denne vikar er endnu ikke fundet.

Med til historien hører, at der i 2014 har været en stor udskiftning af personale på grund af strukturændringer.

- Ud af de 14 medarbejdere i afdelingen er de 10 helt nye. Inklusiv mig selv, fortæller Pia.

For hurtig opstart

Første dag efter sygemeldingen er hård.

- Det er lidt ligesom første skoledag. Jeg har paraderne oppe. Jeg er stadig kvæstet og kan mærke stres-

”Lederen beslutter, hvilke opgaver jeg skal lave. Jeg får ikke flere, før jeg er færdig. Det er en rar følelse.

sen lurre. Lederen beslutter, hvilke opgaver jeg skal lave. Jeg får ikke flere, før jeg er færdig. Det er en rar følelse.

Sådan fungerer det i cirka to uger, og så kører det som før.

- Jeg synes, at jeg bliver sluppet for hurtigt.

Pia har samme sagsstamme som tidligere. Der er dog blevet ryddet ud i nogle af sagerne, hvilket betyder, at hun har cirka 10 sager mindre end før sin sygemelding.

- Sagsstammen stemmer overens med det antal sager, som Dansk Socialrådgiverforening anbefaler på handicapområdet. Der er dog fortsat et stort sagspres hos mig og mine kolleger i afdelingen.

Hårdt altid at være bagud

Efter tilbagekomsten taler hun med den faglige koordinator om, at der bør gøres noget ved arbejdsmiljøet. Siden sommeren 2013 er der arbejdet med et nyt it-system, som skal implemente-

res i afdelingen.

- Det skal ske manuelt, men der bliver ikke sat ekstra ressourcer af til det.

Sammen med tre kolleger, der er superbrugere, bliver hun bedt om at løse opgaven.

- Jeg siger, at det kan jeg ikke magte. Der er grænser for, hvad jeg kan klare. Jeg er blevet bedre til at sige fra.

Hun opfatter sin sygemelding som en pause, der var god for hende.

- Men jeg tænker over, om det var for hurtigt, at jeg kom tilbage på arbejdet. Det er stadig sådan, at når jeg kommer hjem, så handler det kun om at slappe af.

Hun vil gerne arbejde med noget andet.

- Det er for hårdt med tidsfrister og en masse dokumentation. Man er altid bagud. **S**

Socialrådgiveren i denne artikel har ønsket at være anonym. Redaktionen er bekendt med hendes rigtige navn.

Gode råd under din sygemelding

Stressreaktioner er meget forskellige fra person til person. Nogle har brug for fred og ro, andre har brug for at tale meget med andre. Nogle har gavn af medicinsk behandling, andre har ikke. Her er nogle få gode råd, som de allerfleste bør tage imod:

- Husk at få frisk luft og motion, gå en tur hver dag.
- Få en god søvn, og sørg for en stabil døgnrytme.
- Lad være med at skulle noget. Lav så vidt muligt kun noget, du har lyst til at lave.
- Tal åbent om din stress med dem du møder.
- Hold kontakt med din læge.
- Få behandling eller samtaler f.eks. hos egen læge, psykolog eller stressklinik.
- Tag din arbejdsmiljørepræsentant eller tillidsrepræsentant med som bisidder ved sygefraværssamtalerne på arbejdspladsen.

Læs mere på www.socialraadgiverne.dk/stress

Nyt syn på stress

Stressekspert understreger, at der skal mere end en mindsket arbejdsmængde til, når en stressramt vender tilbage på arbejdet. Det handler i høj grad om at genvinde sin identitet og sit selvværd

”Det er vigtigt, at lederen har en psykologisk forståelse for, hvad stress gør ved den sygemeldtes selvværd og forståelse af sig selv.

Malene Friis Andersen, stresseskspert

År gennemfører Arbejds-tilsynet et særligt tilsyn af det psykiske arbejdsmiljø på socialrådgiverarbejdspladser. Stressekspert Malene Friis Andersen mener, at det kan være en god idé at ansue stress på en ny måde.

- Det er vigtigt, at lederen har en psykologisk forståelse for, hvad stress gør ved den sygemeldtes selvværd og forståelse af sig selv. Arbejdsrelateret stress forstyrrer den stressramtes selvværd og selvforståelse voldsomt, og derfor stiller mange stressramte også sig selv spørgsmålet: ”Hvem er jeg?“, når de bliver sygemeldt med stress.

Bæredygtig start på job

Malene Friis Andersen er autoriseret psykolog og post.doc ved Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø, og har forsket i stress.

Hun peger på det paradoksale i, at arbejdet bliver et spørgsmål om liv eller død, når stress sætter ind. Ens psykiske overlevelse kommer til at afhænge af at kunne løse sine arbejdsopgaver godt.

- Socialrådgivere er nødt til at bruge empati, engagement og kognitive evner, når de skal løse en opgave, men det er også disse egenskaber,

der bliver slidt, når stressen melder sig.

Malene Friis Andersen mener, at mange ledere og kolleger mangler at blive opdateret med den nyeste viden om stress.

- Der skal mere til end færre arbejdsopgaver. Hvis arbejdspladserne kigger på arbejdsrelateret stress som en forstyrrelse af den ansattes identitet og selvværd, så kan man begynde at lave en plan for en bæredygtig tilbagevenden til arbejdet.

Hvis der ikke bliver lavet holdbare planer for sygemeldte, som skal tilbage til jobbet, så er der stor risiko for, at de ansatte bliver syge igen.

- Vi ser en høj gensygemeldingsrate blandt sygemeldte med for eksempel stress, og det kan tyde på, at

der er et gab mellem planer og det, der reelt bliver gennemført ude i virksomhederne, siger hun.

Netop socialrådgivere har nogle ekstra udfordringer i forhold til andre faggrupper, når de skal tilbage efter en stress-sygemelding.

Særlige hensyn

Malene Friis Andersen pointerer, at det er krævende at have direkte kontakt til udsatte borgere, og det kræver også mere af de sygemeldte, når de skal vende tilbage til arbejdet efter en sygemelding med stress.

- Socialrådgivere er også udsat for konfrontationer, og hvis det er det, der har udløst stressen, så er det endnu vigtigere, at arbejdspladsen laver og følger en detaljeret plan for tilbagevenden. Det kan være, at den tilbagevendte skal skånes for borgerkontakt et stykke tid.

Landsgennemsnittet for folk, der føler sig stresset på arbejdet er 15 procent. En undersøgelse, som Dansk Socialrådgiverforening offentliggjorde i 2013, viste, at 30 procent af medlemmerne følte sig stresset. Ifølge Malene Friis Andersen, er der ikke noget, som tyder på, at kurven for stressramte knækker foreløbig. **S**

Fra stress til trivsel

- Opdel opgaver på arbejdspladsen i tre farver. Rød, gul og grøn - hvor rød er de meste belastende opgaver. Gerne inden der opstår et sygefravær.
- Der skal være en løbende dialog med nærmeste leder om opgaverne.
- Organisationen skal afsætte ressourcer til at støtte ansatte, når de er tilbage på job efter stress.
- At arbejdspladsen opgraderer ledere og arbejdsmiljørepræsentanter med den nyeste viden om stress, så de er klædt på til at spotte kolleger, der er i farezonen, og støtte kolleger, når de vender tilbage efter en stresssygemelding.

Kilde: Malene Friis Andersen, autoriseret psykolog og post.doc ved Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø

Minister trækker forslag om voksenreform

Efter en række kritiske høringsvar fra blandt andre Dansk Socialrådgiverforening, har socialminister Manu Sareen trukket sit forslag om den såkaldte voksenreform. DS roser ministeren for at lytte til kritikken.

Manu Sareen sendte kort før jul lovudkast til en reform af servicelovens voksenbestemmelser til høring. Udkastet førte til voldsom kritik, og på baggrund af den kraftige kritik i høringsfasen har socialministeren nu trukket forslaget tilbage.

I sit høringssvar til Socialministeriet advarede Dansk Socialrådgiverforening blandt andet mod at haste en reform igennem, samt om at lovudkastet gav problemer for borgernes retssikkerhed.

Trodser politisk flertal

Beslutningen kommer på trods af, at der er politisk flertal for forslaget.

- Det er at vise rettidig omhu og lytte til dem, der har rettet en så voldsom

kritik. Jeg indkalder nu ordførerne til en drøftelse om det her, meningen var jo ikke at forringe borgernes forhold. Tværtimod, siger Manu Sareen til Ritzaus.

Dansk Socialrådgiverforenings høringssvar om lovudkastet bygger på dialog med en lang række aktører, heriblandt flere af DS' faggrupper. Den dialog har været afgørende for at få konsekvenserne af lovudkastet belyst, fortæller Majbrit Berlau. Hun roser socialministeren for at lytte til kritikken.

- Forløbet understreger, at det kan betale sig at være konkret, grundig og fagligt kritisk. Jeg vil opfordre politikerne til også fremover at tage fagfolkens konstruktive kritik til sig, siger hun. **S**

Her er socialrådgivernes advarsler til ministeren

I Dansk Socialrådgiverforenings høringssvar til Socialministeriet indgik blandt andet følgende kritik:

- Lovforslaget bør samordnes med beskæftigelsesreformerne og regeringens psykiatriplan
- Undgå hastværk og sørg for at vejledningsmaterialet og it-understøttelsen er på plads
- Formålsparagraffen er mangelfuldt udformet og udstikker en 'klar dig

selv-målsætning', som ikke nævner kompensationsprincippet eller ligebehandling

- Forslaget vil indplacere borgere i tre målgrupper, men formålet er uklart. Samtidig er beskrivelsen af målgrupperne mangelfuld og usikker
- Risiko for, at reformen vil medføre alvorlige serviceforringelser og besparelser, da frigivne midler ikke skal bindes til indsatsen

- Utilstrækkelig økonomisk støtte til implementering af reformerne
- Forslagets intention om at styrke forebyggelsen kan gå tabt grundet stram kommunal økonomistyring
- Begrænsede klagemuligheder er retssikkerhedsmæssigt kritisabelt

Læs hele høringssvaret på socialraadgiverne.dk/ DS' men

Tidslinje: Stærk dialog mellem fagfolk og ministeriet gav resultat

Juni 2014: Kommuneøkonomiaftalen mellem KL og Finansministeriet indeholder en voksenreform med mål om "forenkling" af serviceloven og "styrkelse af kommunernes styrings- og prioriteringsmuligheder."

Efteråret 2014: Der er udsigt til lovforslag inden jul. DS styrker samarbejdet med en række af foreningens faggrupper samt blandt andet Danske Handicaporganisationer. Desuden optrædes DS' lobbyarbejde i særligt Socialministeriet.

9. december 2014: Socialminister Manu Sareen sender et lovforslag om voksenreformen til høring. DS påbegynder høringssvar i meget tæt dialog med faggrupper og samarbejdspartnere.

5. januar 2015: Ministeren indkalder en række organisationer - heriblandt DS - til et møde i et forsøg på at imødekomme bekymringerne. Men kritikken fortsætter.

20. januar 2015: Dagen efter fristen for at indsende høringssvar meddelede socialminister Manu Sareen, at forslaget udskydes til efteråret, så det kan blive gennemarbejdet.

DS vil fortsat deltage i arbejdet om lovforslaget, og faggrupperne vil fortsat blive inddraget tæt. Også dialogen med andre aktører om en kommende voksenreform fortsætter.

Hvornår har **børn og unge med psykiatriske lidelser** behov for døgnbehandling?

Det er relevant at se på, om der er en akut risiko for selvskaade eller selvmord, når det vurderes, om børn og unge med psykiatriske lidelser har brug for døgnbehandling - men det er også vigtigt at se på familiens trivsel.

november holdt Drosthuset Dyssegården, en døgninstitution i Nordsjælland med psykiatrisk behandling af børn og unge med psykiske lidelser, et kursus for interesserede socialrådgivere: "Børn og unge med psykiatriske lidelser og behov for døgnbehandling".

I diskussionen efter kurset, var det tydeligt, at socialrådgiverne efterlyser konkret viden om, hvordan de som sagsbehandlere argumenterer for, at døgnbehandling er nødvendigt når der er andre kræfter i kommunerne, der med baggrund i økonomi trækker i en anden retning.

Døgnbehandling er ikke per definition bedre end for eksempel socialpædagogiske døgnophold eller dagbehandling, men kvalitativt anderledes, og det er vigtigt, at der i individuelle sager tages fagligt stilling til, hvilket behov den psykisk syge har.

I nogle tilfælde giver det sig selv - eksempelvis når man har at gøre med en ung person, der er akut selvmordstruet, selvskaadende eller psykotisk, og kommer direkte fra en indlæggelse. Men i andre tilfælde er det ikke åbenlyst for enhver, hvad der skal til for at hjælpe den psykisk syge og vedkommendes familie.

Ved sværere psykiatriske problemstillinger, som psykotiske tilstande, er det oftest tydeligt, at der er symptomer, der er så invaliderende, at den unge ikke kan bo hjemme. Men i andre tilfælde med for eksempel komplekse personlighedsforstyrrelser, angst og OCD, Aspergers og andre autismediagnoser samt tilknytningsforstyrrel-

ser er det ikke altid nok at se på diagnosen og symptomerne for at beslutte, hvad det fremtidige derfor være en stor udfordring at tage en beslutning om, hvorvidt den unge har behov for et professionelt behandlingsmiljø på baggrund af en socialfaglig undersøgelse (§50).

Der er forskel på, hvordan symptomerne viser sig for den enkelte. På Dyssegården er mange af de unge psykotiske, og med et kig i diagnosebogen, ICD-10 (Europa) ser det umiddelbart ud som om, at vrangforestillinger, hallucinationer, stemmehøring er de mest invaliderende og behandlingskrævende symptomer.

Men når vi spørger de unge, er det sjældent det psykotiske, de er mest plagede af. Mange af dem har det fredeligt med stemmerne i hovedet. Det, der er invaliderende og afgørende for deres behov for at bo på en døgnbehandlingsinstitution, er ofte relateret til lavt selvværd, angst, relationelle vanskeligheder, trang til at selvskaade, kognitive vanskeligheder, forstyrrelser i identitetsfølelse, psykisk sårbarhed og manglende evne til at drage omsorg for sig selv.

I argumentationen for et døgnbehandlingsbehov kan sårbarheds-stress modellen bruges. Den handler om at betragte såvel medfødt som erhvervet psykisk sårbarhed i relation til stress - som i denne sammenhæng ikke handler om at have travlt, men nærmere om at færdes i et miljø, der stiller større krav, end den unge kan leve op til.

Det kan eksempelvis være i skolen, hvor den unge er udfordret af et nedsat kognitivt funktionsniveau, som endnu ikke er helt synligt og defineret; i sociale sammenhænge, hvor den unge har svært ved at afkode sociale spilleregler eller i dagligdagen, hvor den unge har problemer med at varetage sin egenomsorg og huslige pligter.

Sådanne omstændigheder kan belaste en ung, som er psykisk sårbar, og medføre en udvikling af psykisk sygdom. Det er i disse situationer, det er vigtigt for den unges trivsel, at der tages stilling til, om vedkommende bør være i et miljø, hvor der er større mulighed for at tilpasse belastninger til det rigtige niveau

og dermed forhåbentlig undgå forværing af den psykiske tilstand.

Kortsagt er døgnbehandling en nødvendighed, når det ikke er hensigtsmæssigt for barn og/eller pårørende, at barnet er i hjemmet. Men der er mange faktorer i spil, når det skal afgøres, om et barn eller en ung har behov for døgnbehandling.

For barnet eller den unges vedkommende er det først og fremmest relevant at se på, om der er en akut risiko for selvskade eller selvmord. For at foretage sådan en vurdering vil fagpersoner blandt andet undersøge, om der er tanker, planer og adfærd, der har med selvskade og selvmord at gøre. Den unges aktuelle mentale tilstand og omstændighederne omkring den unge også blive vurderet.

Dernæst er det vigtigt at overveje, om der er tale om en begyndende sindslidelse. For mange børn og unge vil de første tegn på en sindslidelse for eksempel selvskade, social isolation, angst, søvnløshed, depression, koncentrationsbesvær og rastløshed kunne være et forvarsel om, at der kan være en alvorlig udvikling i gang. For andre er dette ikke nødvendigvis tilfældet, men det kan være særdeles svært at vurdere.

Derudover bør man være opmærksom på, at de psykisk syge børn og unge ofte er plaget af skyld- eller skamfølelser over at være anderledes og til besvær. Det kan være en lettelse at blive anbragt på en behandlingsinstitution, hvor der er professionelle voksne, som ikke bliver kedede af det, skuffede, sårede eller vrede.

For de pårørendes vedkommende kan det være vigtigt at tage stilling til, om de har flere ressourcer at bruge af. De pårørende kan lige såvel som de unge være plaget af skyld- og skamfølel-

ser over ikke at kunne gøre det rigtige, ikke at vide, hvad der er sket og over at føle sig belastet af sit eget barn.

I familier, hvor der er en ung med symptomer på en psykisk lidelse og behov for psykiatrisk behandling, kan der opstå en gensidig vedligeholdelse af et usundt miljø, hvor familiemedlemmerne slider på hinanden og sig selv, ved hver især at føle sig forkert. Døgnbehandling giver familien mulighed for igen at være en familie, at have over-

skud til hinanden, og blive fri fra rollerne som henholdsvis behandler og patient. Selv om det kan føles som en falliterklæring at afdække det massive behandlingsbehov og en særdeles sorgfuld indsigt at nå frem til, er det vigtigt at hjælpe familien dertil, uden at de efterlades med store skyldfølelser. **S**

THEA BRAAE ER PSYKOLOG PÅ DYSSEGÅRDEN

DS NU

Socialrådgiverdage 2015

Har du forslag til en workshop, et oplæg eller en paneldebat? Så byd ind nu!

Har du spændende erfaringer fra dit arbejde? Brænder du for et projekt? Har din forskning givet resultater, faget bør kende til? Har du kort sagt noget på hjerte, som skal bringes i spil i faglig dialog med andre socialrådgivere?

Fra 12. februar kan du byde ind med forslag til workshop eller oplæg på Socialrådgiverdage 2015 - gå ind på socialraadgiverne.dk/socialraadgiverdage.

Socialrådgiverdage 2015 holdes 9.-10. november på Comwell i Kolding under overskriften: "Sammenhæng og faglig kvalitet".

Seniorsektionen i Nord

11. marts besøger vi Kultursted Huset i Aalborg, hvor vi kan få et tilbageblik på dansk socialpolitikens udvikling fra fattiggård til forsorgshjem og på den folkelige kulturs bevægelse fra ungdommeligt græsrodsprojekt til et levende kulturhus med mangfoldige muligheder.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/seniorsektion og tilmeld dig til aagemogensen@me.com.

PKA informationsmøde i Nord

Bliv klogere på hvilke ydelser, der kan komme på tale fra pensionkassen ved pensionering, sygdom eller dødsfald. Og på hvilke konsekvenser det kan have, at arbejde på nedsat tid eller holde orlov.

Det sker 11. marts kl. 16-18 i Aarhus. Læs mere og tilmeld dig senest 25. februar på socialraadgiverne.dk/kalender

Social- og sundhedsskolerne

Faggruppen afholder landsmøde og generalforsamling 26. marts kl. 12 - 27. marts kl. 13 på Sinatur Hotel Sixtus i Middelfart.

Læs mere og tilmeld dig senest 1. marts på socialraadgiverne.dk/kalender

Tag en kognitiv grunduddannelse som supplement til din socialrådgiveruddannelse og dit arbejde med borgere med psykiske udfordringer.

Bliv blandt de skarpeste til at identificere og hjælpe borgere med psykiske udfordringer.

Kognitiv metode er den videnskabeligt bedst dokumenterede tilgang.
– Få en værktøjskasse og lær at bruge den!

Læs mere på: www.dambyhahn.dk/kurser-og-uddannelse

Deltag på næste hold med start
23. marts 2015

DAMBYHAHN
UDVIKLING I CENTRUM

Det kræver ydmyghed at være bisidder

regionsleder

At udføre socialt arbejde som bisidder stiller i særlig grad krav til forståelse af opgaven: At sætte det menneske, der har brug for en bisidder, i stand til selv at kunne analysere og handle ud fra de muligheder, der er. En kunst, der kræver en ydmyg og uselvisk tilgang til arbejdet.

Jeg møder undertiden velmenende mennesker, der fortæller, hvordan de lige var med som bisidder på kommunen, og hvordan de lige satte socialrådgiveren på plads. Beretningen kan indeholde farverige beskrivelser af situationen og af den ansatte, der tilsyneladende gjorde hvad hun kunne for at undgå at yde hjælp. En beskrivelse, der fortæller, hvordan bisidderen fuldstændigt har taget over på situationen og har forstærket alle mulige og potentielle konflikter i relationen mellem borger og system.

I mit stille sind tænker jeg, at her har vi bisidderen fra helvede. Bisidderen, der tror, at relationen mellem borger og system er en slåskamp, som skal vindes med ord og dominans i situationen. En bisidder, der fremhæver sig selv og sin indsats uden blik for, hvordan indsatsen efterlader den borger, de skulle bisidde.

TEKST ANNEMETTE EL-AZEM, FORMAND REGION ØST

Der vil altid være behjertede bisiddere, der ser deres rolle som "helten i eventyret" - altså en rolle, hvor de en gang for alle skal kæmpe mod dragen, indtil slaget er vundet billedligt talt. Når der er tale om ikke-fagprofessionelle bisiddere kan den måde at se sin opgave på ligge snublende nær, men jeg har gennem min tid også mødt professionelle bisiddere, der betragter bisidderfunktionen som sådan.

Jeg har haft mange diskussioner om denne tilgang til opgaven. På den ene side kan jeg godt se, at der ikke lades megen tvivl om tilstedeværelse og indsats, når bisidderen tager dialogen og dominerer rummet.

Men på den anden side betyder denne tilgang, at borgeren ikke selv sættes i stand til at handle.

Hvilket i min optik strider fuldstændigt mod målet for at bisidde.

Set fra en borgervinkel kan det være en stor fordel ikke at være alene om at modtage beskeder, der på samme tid kan være svære at forstå og have meget indgribende konsekvenser for ens liv. Men når bisidderen tager over og fremmer afstand mellem borger og system, vil det uvægerligt give borgeren yderligere et problem, fordi borgeren efterlades med mistillid i en svær situation. Bisidderen kommer jo ofte på banen i komplicerede situationer.

Retssikkerhedsmæssigt skal der selvfølgelig være mulighed for at tage en bisidder med. Men jeg tænker, at der med fordel kunne stilles lidt flere krav til bisidderen, så bisidderen fra helvede i højere grad kunne undgås.

DSKALENDER

Læs mere om arrangementerne - og se flere - på www.socialraadgiverne.dk/kalender

26. februar, Viborg
Temadag for ledere i Region Nord med ledelses-coach Charlotte Dettif.

9. marts, Fredericia
Advokat Line Barfod giver indføring i regler for gældssanering.

11. marts, Fredericia
Faggruppen Døgninstitutioner og opholdssteder holder kursus om aktuelt lovstof.

11. marts, Vejle
TR-uddannelse: TR og AMiR i samspillet om den gode arbejdsplads.

11. marts, Aarhus
Bliv klogere på din pensionsordning i PKA

12. marts, Nyborg
Sygehussocialrådgiverne holder Landsseminar 2015 og generalforsamling.

12. marts, Middelfart
Faggruppen Integration holder temadag om integration samt generalforsamling.

12. marts, Fredericia
Faggruppen Handicap holder temadag om Inklusion på handicapområdet samt generalforsamling.

13. marts, Aarhus
Djøjf med løjg(n) - show om grotesk ledelse i toppen af offentlige virksomheder og organisationer.

16. marts, Vejle
TR-uddannelse: Stats-TR i DS.

17. marts, Nyborg
TR-uddannelse: Det personlige lederskab +

17. marts, Fredericia
Mellem kontrol og tillid - fyraftensmøde med Christian Bøtcher Jacobsen.

18. marts, Holstebro
Forebyg udbrændthed. Psykolog Mette Thuesen fortæller om udfordringer ved at være professionel hjælper.

24. marts, Middelfart
TR-uddannelse: TR forhandler.

24. marts, Ballerup
Seniorsektionen besøger to socialøkonomiske virksomheder.

7. april, Vejle
TR-uddannelse: TR og medlem

15. og 16. april, Odense
Ultimatium - dokumentarteater om en datter og en far, der er alkoholiker.

20. april, Fredericia
Ekspert eller coach? Fyraftensmøde med Nanna Mik-Meyer.

28.-29. april, Herning
Seniorsektionen fylder 25 år - og holder årsmøde

9.-10. november, Kolding
Socialrådgiverdage 2015.

DØGNBEHANDLING AF UNGE MED PSYKIATRISKE LIDELSER

DYSSEGÅRDEN TILBYDER MILJØTERAPI I ROLIGE OG NATURSKØNNE OMGIVELSER

Dyssegården er en psykiatrisk døgnbehandlingsinstitution for unge i alderen 10 til 18 år med mulighed for efterværn til det 23. år og §107 til det 25. år.

Vi hjælper unge med alvorlige sindslidelser, fx psykotiske lidelser, autismspektrum forstyrrelser, selvskaede, angst, OCD mm.

Vores tilgang er miljøterapeutisk, og vi tilbyder bl.a. de unge ugentlige psykologsamtaler ved vores interne psykologer, psykiaterkonsultationer, samtalegruppe og en intern skole.

De grønne omgivelser i Avderød giver mulighed for at en lang række udendørs aktiviteter, fx klatrevæg, fodboldbane og ridning.

Al personale har relevante sundhedsfaglige og pædagogiske uddannelser, og vi har et stort fokus på at videreuddanne både internt og eksternt med miljøterapeutuddannelse, undervisning, kurser og supervision.

Er du interesseret i at høre mere om Dyssegården?
Ring til: Socialrådgiver Ann Jensen på telefon 48207805
Eller skriv til: aj@dyssegaarden.dk

DROSTHUSET DYSSEGÅRDEN
PSYKIATRISK BEHANDLINGSINSTITUTION
FOR BØRN OG UNGE
WWW.DYSSEGAARDEN.DK

Uddannelse i medfølelsesfokuseret terapi (CFT)

Medfølelsesfokuseret terapi, som er udviklet af Paul Gilbert, har særligt fokus på at afhjælpe problemer bl.a. i form af skam og selvkritik.

Kognitiv Center Fyn og Psykologhuset Kognitivt Fokus (Lena Højgård Isager) udbyder nu en 2-årig uddannelse m. Paul Gilbert, Deborah Lee, og Chris Irons samt træningsdage og supervision.

Tid: Sommer 2015 – forår 2017.

Sted: Fyn

Læs mere om kursusindhold, tilmelding og andre praktiske oplysninger

www.kognitivcenterfyn.dk

Casa Blanca Bo & Erhverv
Individuel tilpasset bo støtte - midt i København

Hjælp til selvstændighed – bostøtte midt i København For unge mellem 15 og 28 år.

Vi hjælper unge til at kunne begå sig socialt og administrere en tilværelse med egen bolig, uddannelse, job og økonomi. Alle forløb tilrettelægges individuelt med udgangspunkt i den unges ressourcer og potentialer.

Vi kan blandt andet tilbyde:

- et kollegielignende opholdssted med større eller mindre støtte
- fastholdelse og udvikling af nuværende ressourcer
- støtte til at udvikle sociale kompetencer
- nære og stabile rammer.

Prisen for opholdet er: 36.828,- per måned.

Vores mål er stærkere og selvhjulpne unge

Casa Blanca er et godkendt opholdssted, bosted og bofællesskab.

Læs mere om vores tilbud, kompetencer og metoder på www.cbbe.dk.

Kontakt visitator Anders Christiansen
på 29 23 91 03

Casa Blanca Bo & Erhverv
Valby Langgade 227, 2500 Valby
www.cbbe.dk

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

HVAD ER NARRATIV SUPERVISION?

Workshop • 1 dag • 17 marts 2015 • København • Pris: 1500,-
Underviser og supervisor: Anne Saxtorph

NARRATIV PARTERAPI

Workshop • 1 dag • 11 juni 2015 • København • Pris: 1600,-
Undervisning i parkortet. Underviser: Anne Saxtorph

NARRATIVE BØRNEGRUPPER

Workshop • 2 dage • 28 & 29 apr 2015 • Kbh • Pris: 3.800,-
Børnegrupper, "bevægelser og tegninger", færdigheder.
Undervisere: Trine Marie Madsen & Anne Saxtorph

VISUEL TALVEPRAKSIS

Workshop • 2 dage • 1 & 2 sept 2015 • København • Pris: 3.800,-
Workshop om hvordan vi anvender tavle.
Undervisere: Anne Saxtorph og Anne Romer fra DispuK.

MENTALISERING MED NARRATIVE TONER

Workshop • 2 dage • 22 & 23 okt 2015 • Pris: 3900 kr
Underviser Anne Saxtorph

NARRATIV FAMILIETERAPI

Workshop • 2 dage • November 2015 • København • Pris 3800,-
Underviser: Anne Saxtorph

narrativeperspektiver.dk

Ungdomscentret Gjeddesgaard

Vi er et opholdssted og et dagbehandlingstilbud for unge mellem 12 til 18 år og med mulighed for efterværn til det fyldte 23. år. De unge kan have forskellige diagnoser og psykiatriske problemstillinger.

Vi fokuserer på klare aftaler med kommunerne, både ved skrivelser i ICS skabelon og gennem statusmøder.

Et aktivt samarbejde omkring anbringelsen og den unges udvikling, er udgangspunktet for den bæredygtige anbringelse. Inddragelse af den unge og forældrene er en del af metoden.

Vi hjælper med selvudvikling og uddannelse, således at den unge forlader os med nyt mod på tilværelsen.

Vi tilbyder også akutanbringelser med pædagogisk observation og psykologisk undersøgelse.

Kontakt:

Forstander Poul Erik Ager på telefon 21548940

www.gjeddesgaard.dk

NAVIGATOR

For CI-brugere, døve og unge med høretab

* Navigator er et tilbud til unge mellem 17 og 30 år, der endnu ikke har taget skridtet videre til en ungdomsuddannelse

* På Navigator vejleder og støtter vi eleverne, så de udvikler sig fagligt, personligt og socialt

* På Navigator tager vi udgangspunkt i praktisk læring og samarbejder tæt med både virksomheder og skoler

* Find alle praktiske oplysninger og læs mere om Navigator på www.cbg.dk/navigator

16. august 2015 - 17. juni 2016

SPC-CENTRUM.DK
Specialpædagogisk Centrum

Individuelle forløb i komplekse sager

Specialpædagogisk Centrum tilbyder emotionsfokuseret- og specialpædagogisk vejledning og kurser til familier med børn der har særlige behov.

Vi leverer ydelser inden for fokusområderne:

- Diagnoseforståelse og psykoedukation
- Tryk tilknytning hos børn med særlige behov
- Specialpædagogik og relationsbehandling
- Forældrekurser og implementering i hjemmet
- Selvforståelsesforløb til børn og unge

Vi henvender os til familier der har børn med psykosociale og/eller børnespsykiatriske vanskeligheder, eksempelvis:

- Tilknytningsproblematikker
- ADHD, autisme, GUA
- Skizofreni
- Spiseforstyrrelser

Vi samarbejder med kommuner i hele landet.

WEB: www.spc-centrum.dk | E-mail: info@spc-centrum.dk

Telefon: 2382 8981 eller 5376 7192

Stillingsannoncer

Send din annonce til **DG Media as**,
St. Kongensgade 72, 1264 København K,
tlf: 70 27 11 55, fax 70 27 11 56 eller
epost@dgmedia.dk

Deadline kl. 12

SIDSTE FRIST FOR INDLEVERING

UDKOMMER

Socialrådgiveren nr. 3	13. februar	26. februar
Socialrådgiveren nr. 4	27. februar	12. marts
Socialrådgiveren nr. 5	25. marts	9. april
Socialrådgiveren nr. 6	17. april	30. april
Socialrådgiveren nr. 7	8. maj	21. maj

Har du stærke kompetencer i forhold til tværfagligt samarbejde?

KØBENHAVNS KOMMUNE SOCIALRÅDGIVER

Er du en innovativ og erfaren socialrådgiver, og vil du være med til at udvikle det socialfaglige rehabiliteringstilbud i Center for Kræft & Sundhed København?

Centret tilbyder tværfaglig rehabilitering til Københavns Kommunes kræftramte borgere med udgangspunkt i borgerens samlede livssituation. Centret har fået tildelt en ekstra socialrådgiver for at kunne håndtere en stigende efterspørgsel og for at kunne udvikle de socialfaglige metoder og tiltag. Københavns Kommune driver centret i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse.

ANSØGNINGSFRIST TORSDAG DEN 19. FEBRUAR 2015.

Læs det fulde opslag på www.kk.dk/job – under arbejdsområde "Sagsbehandling".

Københavns Kommune ser mangfoldighed som en ressource og værdsætter, at medarbejderne hver især bidrager med deres særlige baggrund, personlighed og evner.

**KØBENHAVNS
KOMMUNE**

www.kk.dk/job

Halsnæs
Kommune

Natur og Udvikling

Borgerrådgiver til ældre borgere – 20 timer ugentlig Ledelsesbetjening og Kommunikation

Udvalget for Ældre og Handicappede i Halsnæs Kommune har besluttet at anvende en del af Ældrepuljen i 2015 til at etablere en borgerrådgivningsfunktion for ældre borgere med særligt fokus på aldersgruppen 65 år og derefter. Halsnæs Kommune søger derfor til en nyoprettet stilling en borgerrådgiver.

Du kan få yderligere information ved at rette henvendelse til leder af Ledelsesbetjening og Kommunikation Martin Kjellberg Ishøj på telefon 4778 4815.

Ansøgningsfrist mandag den 23. februar 2015.

Læs mere og se flere ledige stillinger på www.halsnaes.dk

Redelighed
Helhed
Mulighed

Ansøgningen sendes online via www.halsnaes.dk - se under job - ledige job eller til Halsnæs Kommune, Rådhuspladsen, Frederiksværk

Socialrådgivere/-formidlere

Kalundborg Kommune sætter turbo på den faglige udvikling i Fagcenter Børn og Familie og søger derfor socialrådgivere/-formidlere

I 2015 sætter vi gang i sikkerhedsplansarbejdet. Vi udvider vores tilbud om familierådslagning og vi styrker vores samarbejde med skoler og daginstitutioner, for at sikre en endnu tidligere forebyggende indsats.

Som medarbejder i vores organisation har man mange udviklingsmuligheder, hvorfor flere har fået nye jobfunktioner. Vi har derfor **6 ledige stillinger i forskellige teams.**

Ansøgningsfrist onsdag den 18. februar 2015. Samtaler forventes afholdt i uge 9.

Se hele annoncen på www.kalundborg.dk

KALUNDBORG
KOMMUNE

Lemvig kommune søger snarest muligt en socialfaglig koordinator 37 timer pr. uge i Børne- og Familierådgivningen

Børne- og Familierådgivningen i Lemvig kommune består af 2 afsnit: Børne- og Familierådgivningsafsnittet samt Forebyggelses- og Behandlingsafsnittet.

Den faglige koordinator skal varetage opgaver i forhold til afsnittets socialrådgivere, som arbejder med udsatte børn og unge, samt for handicapområdet 0 – 18 år, som er en del af afsnittet.

Du kan læse mere om stillingen på vores hjemmeside:
www.lemvig.dk.

Ansøgning bilagt relevante oplysninger sendes til pr. mail til Lemvig Kommune bfc@lemvig.dk senest den 19.02.2015 kl. 12.00 mærket stillingsnr. 01/15.

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

TEAMLEDER FOR SOCIALRÅDGIVERNE I HANDICAP OG PSYKIATRI

Kan du både lytte og lede?

I Faaborg-Midtfyn Kommuner oplever vi, at der i disse år stilles nye og skarpere krav til sagsbehandlingen på handicap- og psykiatriområdet.

Vores socialrådgivere er både dygtige, faglærte, medmenneskelige og opmærksomme – men vi har brug for en leder med erfaring på det socialfaglige myndighedsområde, der kan gå forrest og vise vejen, når krav og forventninger fra omverdenen skal omsættes i hverdagen.

Samtidigt har vi brug for en dygtig kommunikator, der formår at sætte ny lovgivning, strategier og ledelsesbeslutninger ind i hverdagen på en motiverende, forståelig og anerkendende facon.

Ansøgningsfristen er d. 13. februar kl. 9.00.

Se mere på job.faaborgmidtfn.dk

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Ny 'fremskudt' kollega søges – er det dig?

Vi udvider den fremskudte myndighedsindsats for kommunens mest udsatte borgere og søger derfor to nye fremskudte sagsbehandlere.

Der er tale om to nyoprettede fuldtidsstillinger, én med afsæt i beskæftigelsesområdet og en anden med afsæt i social- og psykiatriområdet.

Begge stillinger er med tiltrædelse hurtigst muligt og senest pr. 1. april 2015.

Stillingerne er tidsbegrænset til tre år, men med henblik på permanentgørelse.

STILLINGER

MORSØ KOMMUNE
www.morsoe.dk

To socialrådgivere

Vi søger to socialrådgivere til Familieafdelingen.

Der er tale om en fast stilling og et barselsvikariat.

Hos os får du mulighed for at udføre højt kvalificeret socialfagligt arbejde, hvor kompetence- og vidensudvikling er implementeret i dagligdagen.

Organisatorisk har vi valgt at placere bestiller- og udførerfunktionerne i fælles fysiske rammer, da vi lægger vægt på en sammenhængende helhedsorienteret indsats.

Ansøgningsfristen er 13. februar.

Se stillingsopslagene på www.morsoe.dk/job

- rige oplevelser
kom til Morsø

Morsø Kommune
Jernbanevej 7 . 7900 Nykøbing Mors
Tlf. 9970 7000 . kommunen@morsoe.dk

Konsulent til tillidsrepræsentant-området

Dansk Socialrådgiverforening søger en ambitiøs, struktureret og udviklingsorienteret konsulent til varetagelse af TR-området.

Tillidsrepræsentanterne er ryggraden i Dansk Socialrådgiverforening (DS), og vi arbejder målrettet på at styrke og udvikle vores cirka 400 dygtige tillidsrepræsentanter, så de bliver endnu bedre til at varetage kollegernes interesser på arbejdspladserne. Vi lægger blandt andet vægt på, at tillidsrepræsentanterne - udover den lokale forhandlingsopgave - også er klædt på til at søge indflydelse i MED-udvalg og samarbejdsudvalg, samt at TR evner at involvere og engagere kollegerne.

Som udgangspunkt vil dine opgaver blandt andet være:

- Ansvar for løbende planlægning, drift og udvikling af TR-uddannelsen i DS
- Ansvar for rekruttering, uddannelse og udvikling af DS' underviserkorps
- Undervisning på dele af TR-uddannelsen
- Tilrettelægge den årlige TR-konference og andre større aktiviteter for tillidsvalgte
- Samarbejde med kolleger fra sekretariat og regioner om at skabe sammenhæng i TR-uddannelsen og øvrige kompetenceudviklende tilbud for tillidsvalgte i DS
- Kommunikationsopgaver i forhold til de tillidsvalgte, herunder redaktør af vores fælles nyhedsbrev for TR og AMIR, samt ansvarlig for DS' hjemmeside vedr. TR-området
- Betjening af det politiske niveau ved udarbejdelse af oplæg og indstillinger inden for TR-området
- Deltage i relevante netværk, arbejdsgrupper og projekter såvel internt som eksternt, samt stå til rådighed for vores regionskonsulenter med rådgivning og sparring inden for TR/MED området
- I samarbejde med sekretariatschefen ansvar for budgetlægning og budgetopfølgning vedr. AKUT-midlerne.

Det endelige stillingsindhold vil blive tilpasset dine kompetencer, men vi forventer, at

- du har bred indsigt og kendskab til TR-systemet og vilkårene for at varetage hvervet som TR
- du har relevant uddannelsesbaggrund og erfaring som formidler/underviser, samt erfaring med udvikling og tilrettelæggelse af undervisningsforløb
- du brænder for at arbejde med TR og medlemsrelation i forhold til de mange opgaver vore tillidsrepræsentanter står over for
- du er god til såvel skriftlig som mundtlig kommunikation
- du kommer med viden og inspiration, som du har lyst til at dele med os.

Vi forstiller os, at du enten er socialrådgiver med bred TR-erfaring, eller at du har erfaring fra en faglig eller politisk organisation, hvor du har arbejdet indgående med TR, MED-området og forhandlingsområdet. Hvis du også har erfaringer med og viden om at mobilisere kollegaer eller medlemmer, hører vi også meget gerne om det.

Du indgår i sekretariatets Medlemsafdeling, hvor vi er 13 medarbejdere. Foruden TR-området beskæftiger vi os med medlemmernes løn- og ansættelsesvilkår, medlemsservice, medlemsrelationen, arbejdsskader, offentlige og private overenskomstforhandlingerne samt ansættelsesretlige spørgsmål og sager, som vi fører for vores regioner. Vi tilbyder et spændende arbejdsfællesskab i et sekretariat bestående af cirka 30 gode kolleger.

Stillingen ønskes besat med start den 1. april 2015. Ansættelse sker i henhold til overenskomst med DJØF. Spørgsmål om stillingen kan stiles til medlemschef Dorte Gotthjælp Nielsen, dgn@socialraadgiverne.dk, telefon 33 38 61 45 eller konsulent Bjarne Trier Andersen, bta@socialraadgiverne.dk, telefon 21 67 88 80.

Send din ansøgning til ds@socialraadgiverne.dk **senest 10. februar 2015 kl. 12.00**. Vi planlægger at holde ansættelsessamtaler 13. og 16. februar 2015.

Drop ikke motivationsarbejdet med de unge

Når unge, der ryger hash, ikke agerer som vi professionelle ønsker, hører jeg ofte udtalelser som:

”Man kan tvinge en hest til truget, men man kan jo ikke tvinge den til at drikke”. Eller ”Vi kan jo ikke hjælpe ham, hvis han ikke selv vil”. Eller ”Det er nok mere mor, der er motiveret for, at han skal holde op med at ryge hash”.

På den ene side er det udtalelser, der er svære at argumentere imod. For det er rigtigt, at det er svært at hjælpe nogen, der ikke ønsker hjælp, eller at få en ung til at stoppe med at ryge hash, hvis det primært er mor, der ønsker det.

På den anden side har vi professionelle indflydelse på, hvordan ”vi trækker hesten til truget”, og hvad den bliver tilbudt at drikke. Lige som jeg mener, at vi skal være varsomme med at konkludere, at unge ikke er motiverede, idet der næsten altid vil være en side af den unge, der ønsker et andet liv. Spørgsmålet er, om vi formår at få kontakt med den side.

Det er ofte, når forløbet med en ung ikke går, som vi ønsker det, at vi tyer til de ovenstående forklaringer.

Men det er i mine øjne lidt for nemt. Når jeg som opsøgende medarbejder i Københavns Kommune på Vesterbro har mødt unge, der havde vendt ryggen til systemet og deres familie – og ikke var motiverede for kontakt, så gav vi ikke op. Vi nærmede os dem nænsomt med mad, cigaretter og kondomer. Og langsomt opbyggede vi en relation, hvor de til sidst fik tillid til, at vi ønskede at hjælpe dem på deres præmisser.

En del af dem blev også motiverede for et andet liv end livet på gaden. Metoden var det omvendte af at vente, til de var klar til at modtage hjælp. Vi arbejdede målrettet på at skabe en rela-

tion til dem og på at fremme deres tro på og mod til forandring.

I dag er jeg leder af Stofrådgivningen, der har unge i behandling for skadeligt forbrug af rusmidler. Vi arbejder ud fra samme tænkning, som vi gjorde på gaden, når det gælder unge, der fremstår umotiverede.

Og min erfaring er, at det, der bedst skaber motivation for forandring hos unge, er kontakt med mennesker, der ser dem og deres muligheder.

Så næste gang, I møder et af de tre opgivende udsagn, er min opfordring, at i stedet for at lukke ned for kontakten til den unge, så prøv med en mere intensiv kontakt. Eller måske med et andet tilbud. Og husk under alle omstændigheder at møde den unge med troen på, at der er en indgang til alle unge. Og at det er vores job som professionelle at blive ved med at lede, indtil vi finder indgangen til den unge. **S**

klumme

tanker fra praksis

KLUMMEN SKRIVES PÅ SKIFT AF SOCIALRÅDGIVERNE KARINA ROHR SØRENSEN, ANNE SKOV KRAMER MIKKELSEN, TRINE RY OG HENRIK CHRISTENSEN

DS:kontakt

Telefonerne er åbne
mandag-fredag kl. 9-14

SEKRETARIATET
Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B
1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION ØST
(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst
Kornerups Vænge 12, 2
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

REGION SYD
(dækker Region
Syddanmark)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd
Vesterballevej 3A
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense
Lumbyvej 11, opgang C, 2th.
Postboks 249
5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION NORD
(dækker Region
Nordjylland
og Region Midtjylland)
Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro
Fredericiagade 27-29
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg
Hadsundvej 184 B
Postboks 764
9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN
(Jobformidling)
FTF-A (hovedkontor)
Snorresgade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONSKASSEN PKA
Pensionskassernes
Administration
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 45

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk.
Se under ”Om DS” eller under
”Medlemsgrupper”.

Alle har ret til arbejdsglæde

Arbejdsglæde... Hvornår har du sidst følt det? I dag? I sidste uge? Eller har du næsten glemmt, hvordan arbejdsglæde føles? Uagtet hvad dit svar er, så vil jeg opfordre til, at vi taler mere åbent om arbejdsglæden. At vi som faggruppe insisterer på at have arbejdsglæden som en naturlig del af vores arbejdsliv.

På Dansk Socialrådgiverforenings repræsentantskabsmøde i november vedtog vi at arbejde efter fem mål:

■ **Gode løn og arbejdsvilkår**

■ **Tryghed**

■ **Socialfaglig udvikling**

■ **Politisk indflydelse**

■ **Arbejdsglæde**

De fire første mål er nok ikke så overraskende, men når det har været magt-påliggende for os at inkludere arbejdsglæden som et selvstændigt mål, så skyldes det, at vi ser en række barrierer for arbejdsglæde. Eksempelvis bureaukrati, krav om dokumentation, for høje sagstal, manglende mulighed for at få indflydelse på tilrettelæggelsen af eget arbejde samt friheden - og tilliden - til at bruge sin faglige dømmekraft.

Der er potentielt meget glæde ved socialrådgivning. Oplevelsen af at have gjort en forskel ved at arbejde i et langt forløb med et andet menneske om at nå et mål i sit liv - og det så lykkes. Eller glæden ved at udvikle nye måder at arbejde på og finde svar sammen med dygtige kollegaer.

Arbejdsglæde kan være meget individuel. Men vi skal finde kollektive svar. God ledelse, ordentlige vilkår og ressourcer, muligheden for at bruge sin faglige dømmekraft og se resultater. Det giver alt sammen arbejdsglæde, men kan kun nås via et stærkt fagligt fællesskab, der arbejder sammen.

Så DS' arbejde for at sikre arbejdsglæde er vigtigt i de kommende år. Både når vi i DS forhandler overenskomster, hvor vi skal sætte rammer for arbejdstid, løn, kompetenceudvikling og muligheden for at få indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdet. Men også når vi kæmper imod bureaukrati og for høje sagstal - så kæmper vi for arbejdsglæde - og imod stress og sygefravær.

Det gælder også, når DS lobbyer i forbindelse med ny lovgivning, hvor vi prøver at sikre, at lovgivningen tager højde for socialrådgivernes faglighed og dermed giver os optimale rammer for vores arbejde.

DS vil ikke kun arbejde imod dårligt arbejdsmiljø eller en slatten APV. Vi sætter barren højere. Vi skal arbejde for et godt, udviklende og berigende arbejdsmiljø. Forskningen viser, at medindflydelse, tillid, god ledelse og gode kolleger skaber kvalitet, mindre sygefravær og mere innovation.

Lad os sætte arbejdsglæde på dagsordenen til et klubmøde eller tage en drøftelse af arbejdsglæden på et teammøde. Meget gerne med udgangspunkt i DS' nye og lavere sagstal - i første omgang på børneområdet - men når først reformerne på beskæftigelsesområdet er faldet på plads, så udvikler DS også nye sagstal på dette felt.

Alle har ret til arbejdsglæde. Og med et stærkt fagligt fællesskab på arbejdspladsen har vi bedre forudsætninger for at gå glade på arbejde og glade hjem igen. Livet må gerne nydes, mens vi gør en forskel for andre end os selv.

leder

Dansk Socialrådgiverforening